Ч. 277 (14.526). Львів, середа 9. грудня 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

300-ліття смерти митрополита Рутського.

За благословенням Високопреосв. Митрополита і Преосв. Владик Галицької Церковної Провінції рішила Рада Богословського Наукового Товариства у Львові при участи наших Чернечих Чинів ОО. Василіян, ОО. Редемптористів та ОО. Студитів започаткувати святочні торжества в 300-ліття смерти нашого великого Подвижника св. Зєдинення, митрополита **Йосифа Велямина Рутського, низкою викладів** про 300-літню творчість Католицької Церкви на українських землях та виставою церковних книг і популярної та наукової теольогічної літератури. Архиєрейське Богослуження відправиться в день празника Непорочного Зачаття 22. грудня ц. р. в архикатедрі св. Юра. Виклади будуть відбуватись у трьох днях: 23., 24. і 25. грудня 1936 в залі Богословської Академії при вул. Коперника 36.

Всесвітліші і Високопреподобні Отці зволять взяти в цьому циклі викладів ласкаву участь. (Для незаможних причиниться датком ВПреосв. Митрополит).

ЗА РАДУ БОГОСЛОВСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА:

о. д-р Йосиф Сліпий, голова. **д-р Конст. Чехович,** секретар.

*

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ ДЛЯ ДУХОВЕНСТВА 23., 24. і 25. XII. 1936.

1) о. Величковський Василь ЧСІ: Методи уніїної праці між незєдиненими православними на Волині.

2) о. д-р Глинка Лев: Правні основи Унії

3) о. д-р Голинський Володимир (подамо пізніше).

4) Д-р Залозецький Володимир: Мистецька творчість Унії за останніх 300 літ.

5) о. д-р Ішак Андрій: Становище Унії до автокефалії.

6) о. д-р Костельник Гаврііл: Ідеольогія Унії.

7) о. крил. Лободич Роман (подамо пізніше).

8) о. Рудь Степан: Літургія св. Івана Золотоустого в I. полов. XVII ст.

9) о. Срутень Йосафат ЧСВВ: Митрополит Рутський у житті сьогоднішніх Василіян.

10) о. д-р Сліпий Йосиф: Погляд на зєдинені Церкви і догматичні різниці з незєдиненими.

11) о. протоєрей Табінський Петро: Що потрібне для успішности церковного поєднання?

12) о. Хомин Петро: Погляд незєдиненої преси на Унію.

13) Д-р Чубатий Микола: Погляд на 300-ліття смерти митроп. Рутського.

По викладах відбудеться дискусія.

*

Увага: Приміщення з харчем і помешканням на три дні викладів знайдуть учасники в Духовній Семинарії за оплатою 10 зол. (постіль треба привезти зі собою). Зголошення приймає Ректорат Гр.-Кат. Духовної Семинарії у Львові, Коперника 36.

На „Просвіті" виросла вся наша національна сила. В місяці грудні пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в її 68-мі роковини. Шлім „Дар Просвіті"!

Боротьба уряду з анґлійським королем.

ПАЛАТА ГРОМАД ВИСЛОВИЛАСЯ ЗА УРЯДОМ.

Як це ми вчора згадували, анґлійці виявили останніми днями **чимало**

симпатії для свого короля,

тому всі сподівалися, що **вчорашне засідання парляменту,** на якому премієр мав зложити заяву у справі королівського подружжа, **буде для уряду дуже прикре.**

Не диво, що ввесь Льондон очікував того засідання

з якнайбільшим зацікавленням.

Трибуни для публики і для представників преси були заповнені, у дипльоматичних льожах появилося 4-ох амбасадорів, 4-ох послів та представники всіх інших дипльоматичних станиць. Цю численну і добірну публику стрінула справжня несподіванка. **Коли премієр Болдуін появився на трибуні в год. 15.10 палата громад прийняла його**

живловою маніфестацією.

Посли всіх партій завзято оплескували премієра — а слід додати, що ті посли щойно вернулися зі своїх виборчих округ, де мали змогу пізнати погляди виборців. Б. канцлер скарбу Черчіль **навіть не пробував творити**

опозиційної „королівської партії",

Як це загально сподівалися, послів, що намагалися ставити Болдуінові питання, юрба заглушила. Серед великого напруження

Болдуін промовив.

Він заявив, що **король мусить сказати, чи думає зробити п. Сімпсон королевою;** уряд дасть йому змогу вирішити це спокійно. Сам **Болдуін вів з королем лише особисті та довірочні розмови** і радив йому одно: висловитися щодо морґанатичного подружжа. Розмови на ту тему почалися від того, що **перед кількома тижнями король признався перед Болдуіном,**

що ожениться з п. Сімпсон, як

лише вона дістане розвід.

Ік король справді на те рішиться, уряди В. Британії та доміній дадуть королеві свої ради. Що саме вони порадять? У парляментарних кулюарах припускають, що

а б д и к а ц і ю.

Нова хвиля маніфестацій симпатії для короля не дозволяє сумніватися, що **на випадок загострення конфлікту між королем і урядом, той останній могтиме рахувати вповні на парлямент.**

КАНАДА ЗА КОРОЛЕМ.

Вся канадійська суспільність нетерпеливо вичікує рішення Едварда VIII. **та у великій більшости стоїть по його боці. Канадійські ветерани відбули ряд нарад і рішили**

беззастережно підтримати

Едварда VIII.

Канадійці хотять, щоб Едвард VIII. лишився на престолі, навіть коли п. Сімпсон стане його жінкою та королевою.

П. СІМПСОН ХОТІЛАБ ОХОРОНИТИ ЕДВАРДА VIII. ВІД ПРИКРОЩІВ.

П. Сімпсон зложила у Канн письменну заяву такого змісту: Вона хотіла охоронити Едварда VIII. і його престіл від усяких потрясень. Вона готова негайно уступити з теперішньої невиносимої ситуації, якщо такий крок розвязав би ситуацію.

Пацифікація індійського погранич

На північно-західне погранича Індії, де недавно дійшло до боїв британського війська з тубольцями, вирушило **3.000 вояків з панцирними самоходами,** кіннотою і літаками, щоб спацифікувати зворохоблені области. Карною експедицією проводить командант північно-західної военної округи ген. Кулер...

—o—

„Нормалізація"
у теорії і практиці.
Польща чи Росія?! — Передвоєнні спроби порозуміння.

Колиб прийшлося докладно устійнювати, коли уперше український нарід зустрівся з експанзивними тенденціями західнього і свого північного сусіда — то мабуть історики малиб розгризти досить важкий горіх, бо писана історія ніколи не знає тих перших спорів за межу, що стають тільки підложжям і підготовою спорів пізніших, багато голосніших і вже хронікарем зареєстрованих. В усякому разі маємо леґенду про „щербець" Болеслава Хороброго, що ніби вдаряв об Золоті Ворота — на переломі X. і XI. століття. І в усякову разі у другій половині XII. століття Андрій Боголюбський вже вогнем і мечем нищив наддніпрянську столицю. Було це, як бачимо, багато-багато раньше від року 1340-го, від ліквідації поляками галицько-волинської державности. І тому згідно з історичною правдою сміливо твердити можна, що сусідський імперіялізм ставав проблемою життя чи смерти українського народу вже від тих часів, коли і сам український нарід і його сусіди звались інакше, ніж сьогодні, від тих часів, коли взагалі не істнувало поняття нації у нинішньому розумінні і коли поділ славян знав радше племінні, ніж расово-національні окремішности. У часах козаччини ця проблема викристалізувалась уже у виразну дилему: **Польща чи Росія?** І ця дилема перетрівала договори: гадяцький і андрусівський і переяславський — і берестейський і варшавський, перетрівала упадок української державної Гетьманщини та упадок історичної Польщі, перетрівала відроджену українську державність та істнує по нинішній день, у стані, що його створив ризький договір, у часі, коли державна Польща відродилась у кордонах, що простягаються далеко поза польські етнічні межі, і коли на руїнах Української Народньої Республики відродилась „єдина неділима" Росія.

Не істнує українська держава, але істнує український нарід, як викристалізована національно-політична особовість, та істнують сусідські держави — Польща і Росія, з кордонами, що врізуються в українську етнічну територію. І істнує такий Схід Европи, на якому ці три народи, український, польський і московський — є вирішними для його політичного обличчя. І хоч ніби український нарід, як міжнародній чинник, офіціяльно „не рахується", проте іде далі боротьба за взаємний уклад сил, за взаємне відношення тих трьох чинників: українського, польського та московського. І так само, як перед Німеччиною Бісмарка (і після нього) рубом стояло питання Франція чи Росія, як перед поляками була і далі є проблема — Німеччина чи Росія, — як мутатіс мутандіс для Злучених Держав істнує дилема Японія — Велика Британія, і так само, як взагалі кожна держава (кожний нарід) мусить хитатись між двома своїми сусідами, мирючись чи воюючи то з одним то з другим, залежно від шляхів власної експанзії та експансій сусідських, так само й українці стояли, стоять — і довго ще будуть стояти перед своєю старою історичною дилемою. Гасло **„віра у власні сили"**, що має заступити всяку орієнтацію на якунебудь зовнішню силу,

може бути (і дійсно вже було у переломових рр. 1223/25) та надалі є спасенним гаслом для організації всіх продуктивних і конструктивних сил власного народу. Так само гасла сучасного націоналізму грають велику ролю у формуванні обличчя нації і всіх тих її „імпондерабілій“, без яких нація не тільки не може мати пошани у світі, але просто не може претендувати до імени модерної нації. А проте ті гасла й течії не усунуть проблеми: **чи можна здобути державну незалежність при одночасній боротьбі проти всіх своїх сусідів, змобілізованих принципіяльно-негативною поставою у спільному протиукраїнському фронті?!** Чи можна теж провадити національну політику при повному нехтуванні міжнародніх відносин та кожночасної міжнародньої ситуації (кон'юнктури)? Чи можна одночасно стояти на всеукраїнській плятформі, отже дбати про всеукраїнський інтерес, та признавати засаду партикулярної політики, що рахувалась би виключно з максималістичними тенденціями даного кусня національної території? І чи можемо у теперішній міжнародній ситуації переочувати та легковажити собі той момент, що 1) не вважаючи на пацифістичний шум та може й на щире бажання деяких держав оминути війну — Европа переживає небувалі збросневі перегони та з кожним днем зближається до чергової війни, 2) доктрина про необхідність поділу Европи (і всього світу) на два непримирні ідеольогічні табори зискує щораз більше прихильників і щораз виразніше кристалізується конфіґурація сил будучого воєнного зудару, в якому обидва наші сусіди по всій імовірності опиняться знову по протилежних сторонах барикади, і 3) завданням всього українського Заходу є не тільки автоматично приєднюватись де протисовітських сил, але й старатися відіграти у тому будучому зударі ролю підмету, себто чинника, який має силу і змогу впливати на розвій подій, на перетворення обличчя Сходу Европи.

В той спосіб перед нами, галичанами, стоять два завдання: 1) **боронити свого національного стану посідання, боротись за свою екзистенцію у теперішній дійсності та всіми силами змагати до розбудови національних цінностей у всіх ділянках життя** і 2) **бути речником всеукраїнських інтересів, памятаючи, що тим нинішнім актуальним інтересом — є протисовітська боротьба та злука з тими всіми, що змагають розбити Совітський Союз на національні держави.** Ці дві наші місії мусять іти паралельно. У трагічну ситуацію попадаємо тоді, коли ми примушені поступатись однією місією для другої. Бо яка користь із Галичини, як української національної території та резервуару національно-політичного й культурного активу, коли тут — того активу просто не сталоб, коли починаючи від народньої школи та кінчаючи на господарських, культурних і суспільних організованих комірках — скрізь панувалаб оспівана у „Кобзарі“ — „мовчанка“?! **Не можна боротися за свої права у Польщі та нівелювати себе як всеукраїнський політичний чинник, — і навпаки, не можна горлати про Велику Україну чи захоплюватись вигладами (обіцянками) наддніпрянської державности і — забувати про сучасну тутешню українську дійсність.** Це для нас аксіома — і хто її пробує оспорювати та практично перекреслювати — той мусить стрінутись скорше чи пізніше з гострою реакцією галицько-українських мас.

Ці наші національно-політичні правди істнують не від нинішнього дня. Переходити історію всіх спроб українсько-польського (так само, як українсько-московського) порозуміння від початку народин дилеми „Польща чи Росія“,— це тема для історика, що хотів би присвятити їй роки праці та томи книжок. Із кількох передвоєнних спроб порозуміння пригадаємо лише наймаркантніші дві: „угоду“ Юліяна Лавровського з 1869. р. та Романчука-Барвінського з 1890. р. У першому випадку 30 українських послів до галицького сойму підписало заяву, в якій вони зрікалися навіть основного політичного постуляту галицьких українців — поділу Галичини, — але всеж ставали на становищі „повної автономії обох національностей, яку має устійнити закон під оглядом національним, політичним і церковним“. Друга спроба, відома під назвою „нової ери“, вібулася теж на підставі чесної заяви Юліяна Романчука: **„Хочете згоди, ми до згоди все готові, — колиж хочете боротьби, то ми підіймемо боротьбу“**; — як плятформу порозуміння поставив тодішній український лідер „признання самостійности своєї національности і своєї мови“. І коли перша згадана спроба не принесла абсолютно ніяких конкретних користей українцям, то „нова ера“ дала у висліді українцям більші мовні права в адміністрації і судівництві, утраквізм в учительських семинаріях, коломийську гімназію, концесію на „Дністер“, одну університетську катедру та фонетику у шкільних підручниках. У першім випадку перекреслив спробу Лавровського Виділ Краєвий, що просто мовчки перейшов над українською пропозицією до денного порядку, у другому відпекався українських контрагентів сам граф Бадені. А проте й пізніше були з українського боку спроби порозуміння, були спроби митрополита Сембратовича та групи т. зв. „новокурсників“ Ол. Барвінського —Анатоля Вахнянина, — були переговори за нову виборчу ординацію до галицького сойму — з намісником Михайлом Бобжинським, був врешті таки заключений компроміс у 1914. році. Чи можна найти кращий доказ української доброї волі, як тодішня заява такого авторитетного представника українців, як д-р Кость Левицький: „...Витаємо її (нову виборчу ординацію) як заповідь кращої долі українського народу, як народу самостійного й рівнорядного, як вступлення на дорогу мирної співпраці обох народів... Хочемо спільно працювати з представниками польського народу... Виборча ординація має бути підвалиною згідливого співжиття обох народів. Ми готові кожної хвилини станути до мирної праці над розвязкою спірних питань шляхом компромісу з польською стороною...“

Це було 14. лютого 1914. року.

Чеська зброя до Еспанії.

Празький кореспондент щоденника „Фелькішер Беобахтер“ повідомляє, що військова місія валенсійського уряду закупила в Чехословаччині воєнного матеріялу за 90,000,000 чеських корон. Як бачимо, — **чеський збросвий промисл робить незгірший бізнес на есп. громадянській війні**, а він займає поважне місце у чехословацькому народньому господарстві; Чехословаччина покриває більше як 1/5 світової продукції зброї.

Очевидно, це заосмотрювання червоної еспанської армії має побіч господарської ще й політичну сторінку. На другий рік збільшить скількість совітських звязкових старшин при чехословацьких корпусних командах, які **безпосередньо підлягають військовому аташе СССР.**

БОЛЬШЕВИКИ РЕОРҐАНІЗУЮТЬ ЕСПАНСЬКУ ВОЄННУ ФЛЬОТУ.

Як подає „Матен“, катальонські анархісти та троцькісти помітно ослаблюють **совітські впливи, які залежать від реальної** підмоги з СССР. З огляду на це совітський консуль Антонов-Овсеєнко боїться, що колиб исп. фльота зуміла перевести бльокаду Катальонії, СССР втратив би вплив на ту країну. Тому у висліді наради адміралів Геллера і Коянова з ген. Обсовом **московський уряд рішив** вислати до Еспанії пів тисячі морських старшин, стільки само **підстаршин і 200 інжинірів та механіків, щоб основно зреорганізували червону еспанську воєнну фльоту.** Перший транспорт з 300 осіб очікують на днях у Барцельоні.

Париські відгуки льондонської історії.

(Від власного кореспондента).

Париж, 5. грудня 1936.

Треба вам знати, що найпопулярнішою особою Парижа не є президент Франції, а бувший уельський князь, нині Едвард VIII-ий.

У казках закоханий король міг оженитися з пастушкою і вона ставала королевою. У правдивому житті англійський монарх, ідучи за волею свого серця, викликав бурю у найбільшій імперії світу.

Проти нього повстала англіканська церква, якої він є шефом.

Вся аристократія.

Пуританська Англія.

Домінії, які заявили, що вразі коли пані Сімпсон малаб стати англійською королевою, вони не візьмуть участи у коронаційних парадах.

Уряд, парляментарна більшість і опозиція. Коротко: вся традиційна Велика Британія.

Перед силою цього загального спротиву Едвард VIII. зложить мабуть корону ,на кожний спосіб його престіж, як короля, сильно заплямлений.

Як людини, ні. Навпаки, він викликує загальну симпатію. А навіть запит: чи традиційна Велика Британія, ломлячи сильну індивідуальність короля (бо людина слабої індивідуальности позбулась би всіх тих труднощів досить легким способом) — не зробила **політичного** промаху? Колиб сьогодні-завтра Едвард VIII. вийшов з історії, то проте залишиться у ній гарна американка пані Сімпсон, що 1936. року потрясла в основах Велико-Британську Імперію.

•

Едвард VIII., ще як наслідник престолу, був частим гостем Парижа, і заїздив постійно до одного люксусового готелю при вул. Ріволі. Його дід, великий король Англії, Едвард VII., був теж любимцем Парижа, а тепер вже істнує ціла література про його париські „пригоди і нагоди“. Тільки Едвард VII. шанував пуританську традицію і тому — провадив два життя. А його внук не хотів вести подвійної життєвої бухгальтерії. Може й тому він став такий популярний, головно у жіночому світі. Кожна англійка і кожна американка входячи до того готелю при вул. Ріволі у Парижі, бажала бодай за один день замешкати у тій самій кімнаті, де жив колись князь її мрій. І бувало, що одночасно в кількасот кімнатах того самого готелю молоді й старші пані вірили, що вони віддихають тим самим воздухом, яким день тому віддихав їх чарівний князь. Не треба додавати, що готель робив на тім світлі інтереси.

•

Уельський князь танцював у Монмартрі і в Мон Парнасі, усі розкішні бари знали його, він накидував мужеську моду у Льондоні, виступав перед великими кравецькими робітнями в 6-ій годині вечором, щоб глядіти як молоденькі модельки — найкращі жінки Парижа — висипуються з шумом і гамором з варстатів праці на Елізейські Поля.

І тому парижани любили Едварда VIII-го. Він такий самий — бувало говорять — як був його славний дід, Едвард VII-ий.

•

Великий француський письменник та життєписець Андре Моруа боронить нині на сторінках „Фіґаро“ традиційну Англію: „Із численних роль імператора й короля — пише він — найважніша та роля, у якій він виступає як арбітр між партіями і між державами імперії. Відколи англійські кольонії стали незалежними вільними домініями, одинокий вузол, що лучить вільні держави з метрополією, це особа самого короля

ви. Пригадуємо собі ці гарні імперіяльні розмови, які кожного Різдва вели через радіо король Юрій і його королівства; пригадуємо собі, що пошана до особи короля надавала величавого престіжу цій імперіяльній розмові; і тому можна зрозуміти тих, що з такою впертістю і силою боронять цю шляхотну й старинну англійську традицію“.

Але другий великий французький письменник Леон Доде (консерватист і католик) на сторінках роялістичної „Аксіон Францез“ думає зовсім інакше:

„Морас написав гідні подиву рядки про любов Людвика XIV-го і пані де Ментнон, що була жінкою Скарона. Тепер можна легко уявити собі, які сплетні мусіли кружляти тоді! Еклезіясти, очевидячки, теж тоді вмішалися із питомою їм нетерпимістю у питання любови.

Вже у ближчих нам часах була захмарена опо-вищею ідилля між Наполеоном III-им і панною Евгенією де Монтіжо, що стала наперекір усім цісаревою. Паскаль казав: серце знає свою правду, якої розум не признає. Але буває, що серце краще передбачує, як розум. Жозефіна мабуть не покинулаб свого Наполеона на нездорових скалах Св. Олени, як зробила це байдужна Марія-Люїза. Звання короля, навіть конституційного, це дуже важке звання, повне осоружних обовязків, з яких найважчий: вислухувати глупих дорадників. Ще пів біди з тими „ненависними підлизувачами Федра“. Але ці малі дурники, ці звичайні нудярі, — яке це нещастя!“

•

Я не хотів би ввійти в конфлікт з панями феміністками. Але видається мені, що жінка своїм питомим чаром далеко сильніша в суспільному житті, ніж своєю виборчою карткою. Пані Сімпсон дала черговий доказ цього. Але залишім Англію, бо пишемо із Франції!

Якщо думаете, що найбільший вплив на політичне життя сучасної Франції мають ці 60-літні язикаті красуні у кабінеті п. Блюма — то я дозволю собі сумніватися...

Юрій Студинський.

500 зол. гривни на українського священника.

Перед тижнем ми повідомляли, що старосво у Сяноці покарало о. Івана Гайдукевича, пароха в Добрій Шляхотській на Лемківщині, гривною 200 зол. за заборону співати шкільній молоді у церкві підчас богослуження дня 11. м. м. „Еще Польска“. Слід додати, що крім того сяніцьке старосво покарало ще о. пароха І. Гайдукевича гривною в сумі 300 зол. за збірку на Р. Ш. на весіллі у Добрій Шляхотській. Від обох карних рішень староства в Сяноці відкликався о. І. Гайдукевич до окружного суду в Яслі. Розправа відбудеться перед замісцевим видилом цього окружного суду в Сяноці, який створено після перенесення в 1934 р. окружного суду зі Сянока до Ясла. Засудженого буде боронити адв. д-р В. Блавацький у Сяноці.

Посилена пропаґанда київського радія.

Чи дістанемо нарешті у нас авдиції в українській мові?

Коли ми свого часу у статті п. н. „Комунізм з етеру“ вказали на поважну небезпеку комуністичної пропаганди пятьох українсько-совітських радіостацій, один із польських щоденників (львівський Дзеннік Народови) постарався негайно ослабити наші побоювання: це — мовляв — тільки хитра тактика з нашої сторони для примушення львівської радіостанції до українських авдицій. Ця ґазета пробувала обезцінити комуністичну пропаґанду в рідній українській мові, вказуючи на висильну слабину київської та інших совітсько-українських радіостацій, що вимагають багатолямпових апаратів, а через те, мовляв, недоступні масам.

Нам не було ні трохи дивно, що пресова трибуна ендеків з глумом зустрінула цю одну з наших більших турбот (принадна, бо шляхом пісень, деклямацій, тощо, інфільтрація комунізму в українські маси). Нам теж не було дивно, що саме ендеки прийшли з помічю керманичам радіостації у Львові в їх протиукраїнській програмовій політиці. Зате могло дивувати те, що в міродайних польських колах легковажать собі „комунізм з етеру“, на який ми тоді вказали. Вони легковажать собі його настільки, що досі нічого не зроблено в тому напрямі, аби кількаміліоновій масі українців дати здорову духову страву воздушним шляхом. в рідній цій масі мові.

Загалом ситуація не тільки для нас не покращала, але навпаки погіршилась. Київ, що мав донедавна тільки одну, розмірно слабу, висильну стацію РВ 9, **дістав тепер другу ім. Косіора** на хвилі 1209$^{1}/_{м}$ при силі 120 кільоватів. Ця „потужна“ (як її постійно називає київська спікерка) радіостація вже працює, хоч покищо тільки експериментально, і її авдиції без труду можна вже схопити. Можна сподіватися, що коли остаточно випробують большевики це своє нове технічне споруджения, тоді з ранку до вечора плистиме комуністична пропаганда, скермована не менше на нашу національну територію в Польщі, як і на українські землі, що залишились у межах Большевії. Автім — не тільки наш нарід хочуть деправувати большевицькі пропагатори. Щоденно пізним вечором присвячують вони чимало часу авдиціям у польській мові, розмальовуючи принадними кольорами „щасливе життя“ у Большевії і „геніяльність вожда народів Сталіна“. Для поляків цей большевицький радієвий наступ остільки менше небезпечний, що польські маси не відчувають голоду рідних авдицій, того голоду, що так дошкульно дається в знаки українцям по цю сторону кордону.

Треба зазначити, що на агресивність совітсько-українського радія звернули врешті увагу теж деякі польські ґазети, вказуючи на конечність протиділати їй при помочі українських авдицій у польських радіостаціях. Ось „Курер Поранни“ з 26. листопада ц. р. у дописі Б. Саранкевича з Луцька подає ось такі факти і міркування: Більшість апаратів по селах Волині — це найдешевші, малоселективні апарати. Коли шукаєте ними контакту з Варшавою або Львовом, то дістаєте частіше Мінськ чи українські радіостанції. „Вже сама пропаґанда — пише дослівно п. Б. С., — що її ведуть із ранку до вечора в українській мові (в Мінську в мові білоруській), має свої наслідки. Українець воліє слухати авдицій в рідній мові, ніж у мові польській про Польщу, щоденно оклеветувану й обриджувану йому пропагандою совітських стацій. Його ум не спромагається на те, щоб відрізнити демаґоґічну пропаґанду від правди. Те, що йому приносять совітські стації в його рідній мові, бере він за правду і на тому формує свій світогляд, тим більше, що про Волинь, його життя, звичаї і потреби в програмах польських надавчих стацій нічого він не має“. Автор вказує на конечність поставити на Волині окрему радієву стацію, яка протиставилась би совітській пропаґанді, брала під увагу потреби села, складаючи відповідно програми, та **спеціяльно („шеґульне“) бралаб під увагу авдиції в українській мові.**

Також консервативний „Час“, обговорюючи недільні рільничі авдиції, пише між іншим: „Треба взяти під увагу також факт, що більшість селянства (на сході Польщі) говорить українською мовою і застановитись, чи не треба би деяких із тих балачок (для хліборобів) давати в українській мові, завдяки чому сталиб вони популярніші і доступніші. Ствердженого вже нераз факту вислухування — може не так зі симпатії, як з уваги на мову — стацій нашого східного сусіда, тобто Москви, Києва і Харкова не можна визнати корисним. Із цим фактом треба рахуватись та освідомити собі його існування“...

Врешті бачимо також серед поляків поважніший підхід до лихих сторін польської радіофонії. Врешті й вони признають значіння мови в радієвих авдиціях і небезпеку совітської воздушної пропаґанди, яка своєю добірною програмою в музиці й українською мовою може зробити великі спустошення в душі народньої української маси.

Чи можна ці голоси вважати зворотом до кращого? Чекаємо на факти, бо тільки вони можуть дати відповідь на повище питання. А фактами такими будуть якнайчисленніші радієві авдиції в українській мові зокрема у Львові і будова радіостанції на Волині з достосуванням її до потреб місцевого населення.

В. Н-вич.

В обороні рідної землі.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ В ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНІ

Нарада у Мшанці.

Дня 21. ц. м. відбулася у Мшанці теребовельського повіту нарада в справі кольонізації. Прибула велика кількість селян, які вислухали відповідного реферату м-ра Горпенюка Стефана з Теребовлі. Зібрані ухвалили протестаційні резолюції проти чергової кольонізації етнографічних українських земель кольоністами зі заходу. Присутніх 102 учасників.

Нарада в Деренівці.

Дня 22. м. м. відбулася подібна нарада в Деренівці. Простору салю читальні „Просвіти“ виповнили по береги місцеві селяни. Нараду відкрив місцевий парох о. П. Глинський. Покликано президію, зложену з господарів: Григорія Харана, Івана Лучки, Стефана Летняка та Івана Позлика. Реферат у справі земельній виголосив м-р Стефан Горпенюк із Теребовлі. По дискусії принято відповідні резолюції. Учасників 317. Відспіванням нац. гимну покінчено наради.

Віче в Могильниці Новій.

Дня 29. м. м. відбулося віче в земельній справі в Могильниці Новій. Справу реферував д-р А. Заплітний з Теребовлі. До президії віча покликано п. Антона Новицького, Михайла Винника і Михайла Хому. Прийнято відповідні резолюції. Учасників 263.

Віче в Могильниці Старій.

Того самого дня відбулося віче в Могильниці Старій. Віче відкрив в імені ПНК д-р А. Заплітний, реферат мав д-р П. Палійчук, директор С.У.К. у Теребовлі. Масова участь місцевих селян була доказом великого зацікавлення земельною справою. Вибрано президію в особах: пп. Михайла Терлецького, Осипа Бойчука, Тернопільського Петра, Городиського Петра, Яворського Петра і Бойчука Михайла. Прийнято відповідні резолюції. Учасників 283. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

Віче в Романівці.

Дня 29. м. м. відбулося протикольонізаційне віче в Романівці. Саля читальні „Просвіти“ була виповнена по береги місцевими селянами. Вибрано президію в складі: пп. Владика Григорій, Кулик Микола, Струнь Теодор, Кацан Михайло і Бабій Микола. Присутні вислухали січевого реферату д-ра П. Палійчука і приняли протестаційні резолюції. Учасників 312.

Віче у Вербівці.

Дня 29. м. м. відбулося віче у Вербівці. Віче відкрив інж. Радловський з Теребовлі. Велику салю „Просвіти“ виповнили місцеві селяни в числі 376. До президії покликано: о. Ґамулу Михайла з Вербенець, Бойчука Петра, Висика Стефана, Дзюбу Стефана і Данилишина Ів. Реферат виголосив м-р Горпенюк Стефан, після якого відбулась річева дискусія. На внесок інж. Радловського прийнято відповідні резолюції проти кольонізації перенаселених наших теренів кольоністами зі заходу. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНА І ПРОТИКОМУНІСТИЧНА НАРАДА В ЛЕЖАНІВЦІ, ПОВІТ СКАЛАТ.

Дня 29. м. м. відбулася в Лежанівці (пов. Скалат) протикольонізаційна і протикомуністична нарада в салі читальні „Просвіти", на яку прибули крім лежанівчан люди з Білинівки, Буцик, Зеленої і Паївки. Простора саля вщерть набита (к. 500 осіб). Нараду отворив **о. Іван Прокопович** і запросив до президії пп. Івана Філя, Дмитра Процика, Олександра Фостика, Максима Процика і Петра Фишку, на секретаря Андрія Чорного. Реферат про земельну справу виголосив голова ПНК у Скалаті **п. Олександер Пісецький**. Поставлені резолюції зібрані прийняли однодушно.

Після того о. Прокопович у палкій промові освітлив події також на Заабручанській Україні. Присутні ухвалили, що не перестануть боротися з червоним катом української нації і також само будуть поборювати людовий фронт. Голова ПНК у другій довшій промові взивав усіх до єдности, до організації в однім національнім фронті і до жертв для Просвіти й Рідної Школи. Всі промови зробили на присутніх велике враження. Імпозантну нараду закінчено відспіванням нац. гимну, приняті резолюції вислано до воєводи у Тернополі і до Президії Ради Міністрів у Варшаві.

ВІЧЕ В МОСТИСЬКАХ.

Заходами ПНК УНДО відбулося 30. м. м. велике протикольнізаційне віче в Мостиськах. На віче прибули дуже численно делеґати з усіх волостей і сіл Мостищини. Присутні (к. 400 людей) виповнили салю місцевої чит. „Просвіти" по береги; більше як 200 людей мусіло відійти з огляду на брак місця. Вічем проводив о. кан. Пшепюрський, голова ПНК в Мостиськах. До президії віча о. Пшепюрський покликав о. Володимира Хомяка з Мислятич, п. Івана Гуменяка зі Соколі і п. Осипа Федину з Годині. Реферат виголосив ред. Зенон Пеленський. Після реферату вивязалась дуже жива дискусія, в якій забрали слово: студ. Михайло Шупяний, адв. д-р Володимир Ломінський, м-р Михайло Мисюк та о. Анатоль Козак з Боянова. Віче одноголосно ухвалило низку резолюцій і покінчилось відспіванням нац. гимну.

——o——

По смерти Василя Стефаника.

Товариство „Просвіта" у Львові помянуло память свого почесного члена бл. п. Василя Стефаника щирою згадкою голови на засіданні, вивішенням жалібної хоругви й окермими клепсидрами.

На похороні письменника і почесного члена „Просвіти" репрезентуватиме Товариство письменник і почесний член „Просвіти" д-р Василь Щурат.

•

До Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка прислали сердечні вислови співчуття з приводу смерти Василя Стефаника: **Ревізійний Союз Українських Кооператив і Центросоюз.**

——o——

Організаційна праця У.Н.Д.О. в листопаді 1936.

(Комунікат Головного Секретаріяту).

ПРАЦЯ В ЦЕНТРАЛІ.

Як традиційно по всіх інших українських установах, так теж і в Краєвій Народній Канцелярії організаційне життя в місяці листопаді почалося сильним першолистопадовим акордом. В неділю 1. листопада відбулися в салях Краєвої Народньої Канцелярії в год. 1. попол. **Святочні Першолистопадові Сходини** львівського партійного активу УНДО. У сходинах взяли численну часть представники наших центральних установ. Глибоко продуманий реферат виголосив пос. д-р Степан Витвицький.

Дня 2. XI. відбулося **засідання Екзекутиви УНДО.** Темою наради була низка біжучих організаційних справ та започаткованих уже в попередньому місяці політичних акцій. На першому місці слід тут назвати **велику акцію в обороні рідної землі перед загрозою чужосторонної кольонізації.** На цьому засіданні Екзекутива устійнила широко закроєний плян одноцілої протикольонізаційної акції, яка має в листопаді, грудні і січні обняти всі простори наших земель у Польщі.

Дня 3. XI. відбулося у тіснім звязку зі згаданим вище засіданням Екзекутиви також засідання **пленуму Української Парляментарної Репрезентації.** Найважнішою темою цього засідання була знову таки земельна справа. УПР приняла до відома й до виконання дотичні постанови та директиви Екзекутиви партії.

Дня 20. XI. відбулося з черги **засідання Президії УНДО в сполуці з Президією УПР.** Темою наради були актуальні політичні справи, особливож устаління тактичної позиції партії дотично низки поважніших політичних питань, що виринули в останньому часі.

Дня 25. XI. відбулося чергове **засідання У.П.Р.**, на якому побіч низки внутрішніх організаційних справ обговорено питання програмової позиції і тактики УПР. підчас цьогорічної сесії й сенату.

В тісному звязку з Президією партії, як теж Українською Парляментарною Репрезентацією Краєва Народня Канцелярія залагодила в листопаді понад 400 ріжних особистих інтервенцій, правних порад та вияснень так само в українських, як і польських установах. Як звичайно, велика більшість інтересентів звилася в суто особистих справах, особливож — у пошукуванні за посадами й можливостями прожитку. Масова поява того роду петентів свідчить перше всього вимовно про незвичайно важке соціяльне положення цілих суспільних верств, особливож інтелігентського прошарку в нашому народі. Величезна більшість петентів — це молоді люди, студенти, учителі й учительки без праці, зредуковані безробітні. З огляду на те, що УНДО є перше всього політичною установою, а не бюром посередництва праці, як також з огляду на дуже трудні відносини на пересиченім ринку праці, всі ці особисті заходи було можливо залагодити позитивно лише в дуже невистарчальній мірі.

Особливу увагу звернено в листопаді в централі партії на суто організаційний відтинок. У звязку з частинною реорганізацією діловодства в Краєвій Народній Канцелярії сильно пожвавлено звязок між центром і цілою низкою Повітових Народніх Комітетів у ріжних сторонах краю. У звязку з цим організаційний референт партії відбув в терені 5 організаційних поїздок і нарад кількох Повітових Народніх Комітетів. В листопаді Президія партії заанґажувала до праці в кількох повітових осередках 4-ох нових партійних фахових організаторів.

ЗВЯЗКИ З УРЯДОМ.

Значно слабше ніж у попередньому місяці проявився в листопаді звязок між проводом партії та урядом. Все таки годиться для докладности зазначити дві поїздки ґен. секр. Вол. Целевича до варшави (17-19. і 23. XI.) задля низки важних інтервенцій у Міністерстві внутрішніх справ, як теж поїздку голови партії пос. Василя Мудрого на засідання Президії Сойму в характері його віцемаршала (27. XI.). Дня 24. XI. пос. Вол. Кузьмович взяв участь у нараді Ради Публичної Освіти, куди його на внесок Президії УНДО покликано як репрезентанта українців.

(Док. буде).

Підмоги прем. Славой-Складковського для кольоністів і на будову косцюлків.

Наші читачі вже знають, що премієр Славой-Складковський був на інспекції в Золочеві і в Бережанах. З Бережан премієр поїхав до Тернополя, де м. ін. люстрував теж крамницю „Масłосоюзу". В Буцневі премієр доручив солтисові 500 зол. на шкільний інвентар, а 100 зол. на будову каплиці. В Микулинцях люстрував поліційну станицю, у Теребовлі буджет міста й жертвував кс. сен. Пухалі 500 зол. на покриття даху башти теребовельського замку. Урядовцям староства в Теребовлі, Фр. Тарновичеві та Я. Грошці, приділив премієр за видатну працю ремунерації, в Копичинцях м. ін. залишив премієр 200 зол. на інтенсифікацію господарств кольоністів. Під час конференції зі старостами в Чорткові зложив премієр 200 зол. на „Дом Стшелецкі ім. Ю. Пілсудського" в Бучачі.

——o——

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК.

СКІН.

Як глуха осінь настала, як з ліса все листя опало, як чорні ворони поле вкрили, та тоді до старого Леся прийшла смерть.

Умирати би кожному, смерть не страшна, але довга лежа — ото мука. І Лесь мучився. Серед своєї муки він то западався в якийсь другий світ, то виринав з нього. А той другий світ був болючо дивний. І нічим Лесь не міг спертися тому світові, лише одними очима. І тому він ними, блискучими, змученими, так ловився маленького каганця. Вязався очима, державсн його і все мав страх, що повіки запруться, а він стрімголов у невидиний світ звалиться.

Перед ним на землі сини і доньки покотом поснули, не могли стільки ночей не спати. Він держався каганця всією моцею і не давався смерти. Повіки великим тягарем зайшли понад очі.

Він видить на подвірю багато малих дівчат, кожна в руці жмінку квіток тримає. Всі глядять ід могилі, смерти виглядають. Потім всі очі повертають на нього. Хмара очей, синіх, і сивих, і чорних. Та хмара пливе до його чола, гладить його і простужує...

Протер очі, ймив жилу на шиї між пальці, бо голову з пліч скидала, і погадав:

„Аді, це ангели перед смертев показуют си".

А як він так гадав, то каганець утік зперед очей.

Поле рівне, далеке, під сонцем спечене. Воно води просить, дрожить і всіляке зілля до себе клонить, аби з нього води напитися. Він оре на ниві і руками чепіг не може вдержати, бо палить його спрагнота у горлі. І волів палить, бо ротами вогку землю риють. Руки від чепіг відпадають, він падає на ниву а вона його на вуголь спалює...

Каганець випровадив його з того світа.

— І не раз тай не два я на поли без води погибав, у Бога все записано!

І знов запався.

По кінець стола сидить його небіжка мама тай пісню співає. Потихо та сумно голос по хаті стелиться і до нього доходить. То та співанка, що мама йому маленькому співала. І він плаче. Болить його серце і долонями сльози ловить. А мама співає просто в його душі та всі муки там з тим співом ридають. Мама йде до дверей, за нею і спів іде, і муки з душі.

Тай знов каганець показався.

— Мама із того світа має прийти тай над своєв дитинов має заплакати. Таке Бог право їм надав.

Ноги пукали від студени, він хотів на них кожушанку накинути тай серед того очі йому згасли.

Горлаті дзвони над ним дзвонять, крисами голови дотоpкають. Голова йому розскакується. Зуби з рота вилітають. Дзвонові серця відриваються від них і падають йому на голову і ранять.

Роззявив очі страшні і безпритомні.

— Я помінив купити дзвін, аби по селу вогонь вістив, але роки були цілко тісні тай я все не вітскав. Прости мині, Господи милосерний.

І наново скотився у пропасть.

Згори, з височенної високости снопи ячмінні карбутом на нього падають. Падають і закидають його. Остина лізе в рот, у горло. Палить червоними іглами і вся коло серця сходиться і пече пекольним огнем і ріже в саміське серце...

Розвів очі вже мертві й безсвітні.

— Мартинови не давали заробленого ячменю і той ячмінь мині смерть робит.

Хотів крикнути на діти, аби Мартинові ячмінь віддали, але крик крізь горло не міг продертися, лиш гарячою смолою по тілі розходився. Вивалив чорний язик, запхав пальці в рот, аби голос з горла вивести. Але зуби клацнули і заціпилися і пальці затисли. Повіки впали з громом.

Вікна в хаті отворяються. До хати всотується біла плахта, всотується без кінця й міри. Ясно від неї як від сонця. Плахта його уповиває як маленьку дитину, вперед ноги, потім руки. Потім за плечі. Туго. Йому легонько, легонько. Потім всотується і лізає в голову і скобоче в мозок, всотується в кожний сустав і мягонько вистелює. А накінець горло обсотує тугіше, все міцніше. Вітром довкола шиї облітає й обсотує, обсотує...

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Філії і кружки Товариства „Сільський Господар" звільнені від промислового податку.

Міністерство скарбу повідомило обіжником скарбові палати, що звільнює з уряду (себто без вношення окремих подань) хліборобські організації від промислового податку за організування збірних достав хліборобських продуктів. Міністерство скарбу звільнило хліборобські організації і від викупна промислових свідоцтв і від податку від обороту. Обіжник вичисляє кілька польських хліборобських організацій, а крім того каже, що звільнені є теж „воєвідські і повітові хліборобські організації". **Нема двох думок, що сюди слід зачислити теж філії і кружки Т-ва „Сільський Господар"**, бо вони саме розвивають свою діяльність на терені повітів і воєвідств. **Обіжник міністра скарбу звільнює хліборобські організації від промислового податку до дня 31. грудня 1937 р.**

До цього часу хліборобські організації, отже філії і кружки Т-ва „Сільський Господар" можуть без заплати промислового податку організувати спільний збут усіх хліборобських продуктів. Таким чином кружки С. Г. під проводом філій і своєї централі зможуть наладнати (з кооперативами) збут усіх хліборобських продуктів нашого села.

Важний обіжник у справі промислових свідоцтв на 1937 р.

Міністерство скарбу видало обіжник з 27-го листопада ц.р. (ч. Д.V. 44684/4/36) до скарбових палат і скарбових урядів, **яким признало низку полекш при викупні промислових свідоцтв на 1937 р.**

Як відомо промисловий податок платиться у формі викупна промислових свідоцтв і податку від обороту. Ціна промислового свідоцтва залежить від категорії, до якої зачислено торговельне або промислове підприємство та промислове або самостійне заняття (вільні фахи: лікарі, інжінери, адвокати і т. д.) і від кляси місцевости, в якій виконується згадані підприємства та заняття. Поділ місцевостей на кляси, а підприємств і занять на категорії обіймає тарифа долучена до ст. 23 закону про промисловий податок (Д. З. ч. 46 поз. 339 з 1936 р.). Якщо торговельне і промислове підприємство має ще окремі склади, тоді крім промислового свідоцтва мусить викупити теж реєстраційну карту в ціні 10 зол. за кожну карту. **Промислові свідоцтва і реєстраційні карти на 1937 р. слід викупити найдалі до кінця грудня ц. р.**

Отже згаданий обіжник міністерства скарбу признає два роди полекш при викупні промислових свідоцтв, а саме полекші з уряду (без обовязку вносити індивідуальні подання) і полекші **на основі індивідуальних подань платників.** Згадані полекші зводяться до того, що скарбова палата і скарбові уряди будуть дозволяти вести цілий рік підприємство за ціну піврічного промислового свідоцтва або за ціну свідоцтва нижчої категорії і вкінці дозволятимуть вести підприємство в 1937 р. на основі промислових свідоцтв з 1936 р.

ПОЛЕКШІ НА ОСНОВІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОДАНЬ.

Скарбові палати дають дозвіл вести підприємства (вичислені в II. частині тарифи букви а, в розділах: I, VII, X, IX, XII, XIII, XIV, XVI, XVII і XXI) **на основі промислового свідоцтва категорії III. або півр**ічного (за півр**і**чну ціну) **кат. II., якщо вони не підпадають під полекші або необняті полекшами з уряду і на випадок урухомлення підприємства в роках 1936 або 1937.**

Скарбові палати мають теж право признавати полекшу **експедиційно-перевозовим підприємствам або гастрономічним підприємствам поодиноких категорій.**

Скарбові уряди дають дозвіл вести підприємства (вичислені в II. чст. тарифи, букви а, розд. I, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVII, XIX, XX і XXI) **на основі промислового свідоцтва кат. IV.** або півр**і**чного кат. III. замість передбаченої законом кат. III. і цілорічного кат. IV. Скарбові уряди уповажнені теж давати дозвіл на ведення **випозичалень книжок, звільняти підприємства похатньої та перевізної торговлі** і вкінці підприємства (вичислені в XI. част. тарифи, б, а, розд. I. кат. IV, IX, X, кат. IV і XX) без обовязку викупна промислового свідоцтва.

Подання за полекшами слід внести до 31-го грудня ц. р. Якщо йде про підприємства, які будуть **урухомлені в 1937 р.** або **виконувані сезоново в 1937 р.** тоді слід внести **подання у справі полекш до 14 днів** від урухомлення підприємства або промислового заняття. **Подання у справі полекш** слід вносити до компетентного скарбового уряду. Скарбові палати обовязані надіслати постанови з відповідю на подання у справі полекш **до 10 тижнів,** скарбові уряди **до 8 тижнів** від дня внесеного подання. Якщо у згаданих речинцях не прийде відповідь, тоді слід вважати — постановляє обіжник — подання за прихильно поладнане в межах найвищої полекші для дотичного підприємства. Подань внесених по речинці 31. грудня ц. р. взагалі не будуть розглядати. Крім того скарбові уряди уповажнені признавати полекші **ріжним промисловим підприємствам, ремісникам і візникам.**

ПОЛЕКШІ З УРЯДУ.

Полекші з уряду прислугують лише тим підприємствам, яким доручено платничі накази на промисловий податок за 1935 р. перед днем 31. грудня 1936 р.

На випадок не доручення платничого наказу до 31. грудня ц. р. полекші з уряду не прислугують і тому слід внести окреме подання у справі полекші.

Обіжник дозволяє на такі полекші з уряду: На основі піврі**чного промислового свідоцва I-ої кат.** можна вести багато підприємств. Сюди належать **гастрономічні підприємства,** яких устійнений оборот за 1935 р. не перейде 300.000 зол.; кінематографічні підприємства з устійненим оборотом за 1935 до 200.000 зол.; **підприємства професійного скупу курячих яєць,** піря і пуху на експорт при сумі скупу понад 500.000 зол. до 1,000.000 зол. під умовиною правильного ведення торговельних книг. **На основі промислових свідоцтв II. кат. торговельних підприємств** можна вести гуртівні виробів монополю спіртового, тютюневого і сільного та вдержувати відділи і кінематографічні підприємства. **На основі півр**і**чного промислового свідоцтва кат. II. Б.** промислових підприємств можна вести промислові заняття і торговельне посередництво **при оборотах за 1935 до 5.000 зол. На основі промислового свідоцтва III. кат. торговельних підприємств** можна вести підприємства товарової торговлі при оборотах за 1935 р. до 50.000 зол., гастрономічні підприємства при оборотах за 1935 р. до 25.000 зол. або якщо в цих підприємствах без вишинку буде працювати 12 осіб або будуть продавати напитки краєвого виробу; перевозові підприємства з 2 вантажиними самоходами, автобусові підприємства з 2 автобусами і **книгарні при оборотах за 1935 р. до 50.000 зол. На основі промислових свідоцтв IV. кат. торговельних підприємств** можна вести виключно підприємства з продажю виробів тютюневого монополю, які повстали в 1937 р. по селах, де не було дотепер такої продажі, гастрономічні підприємства при оборотах до 5.000 зол. за 1935 р. **На основі півр**і**чного промислового свідоцтва IV. кат. торг. підприємств** можна вести торговельні підприємства скупу краєвих сиріваців, хліборобських тваринних та інших продуктів, якщо річний оборот у 1935 р. не перевищив 5.000 зол. а власники рільних господарств можуть вести пансіонати з важністю на 6 місяців від видання свідоцтва. **На основі одного промислового свідоцтва** можна вести книгарні враз з продажю канцелярійного приладдя при обороті до 50.000 зол. за 1935 р., випозичальні книжок враз з книгарнею того самого власника без обовязку викуповувати окремі промислові свідоцтва.

Вкінці обіжник признає ще інші полекші.

—o—

ТЕРМІНАТОРИ Й ЕМЕРИТАЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ РОБІТНИКІВ.

Термінатори, які відбувають свою науку в ремісників на основі списаного і зареєстрованого договору, не підлягають обовязкові емеритального обезпечення робітників. Тепер суспільна обезпечальня вияснила від якої **дати** термінатори не підлягають обовязкові емеритального обезпечення. Отже обовязкові цього обезпечення не підлягають термінатори від тої дати означеної в договорі, від якої обовязує списаний і зареєстрований договір. Якщо дата, від якої обовязує договір, не згоджується з датою фактичної науки, тоді термінатор підлягає емеритальному обезпеченню від дня фактичної науки аж до дня, в якім обовязує списаний і зареєстрований договір.

—o—

ВИСОКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ.

Дотепер високі приватні школи (університет, техніка і т. д.) підлягають постановам закону з березня 1932. р. про приватні школи і наукові та виховні заведення. Одначе тому, що завданням високих шкіл є не лише виховувати молодь, але також причинятись до розвитку знання, створено окремі рямці для всіх тих високих шкіл, які не підлягають постановам закону про академічні школи. Нагляд над приватними високими школами буде мати безпосередньо міністр освіти і він буде давати дозвіл на основання такої школи. **Такий дозвіл може дістати лише особа правна, яка має осідок у Польщі.**

—o—

ЗАКОН ПРО АПТИКАРІВ.

Новий законопроект про аптикарів уніфікує постанови в цій справі, бо дотепер у Польщі обовязує аж 5 окремих законів. Законопроект відріжняє право виконувати аптикарське звання від права завідувати аптикою. Щоб стати аптикарем, слід крім студій відбути однорічну практику, а щоб завідувати аптикою, треба відбути дворічну практику в аптиці. Хто не працює 10 років в аптиці тратить право завідувати аптикою. Аптикою повинен завідувати засадничо її власник. Хто хоче виконувати звання аптикаря, повинен зареєструватися у воєвідськім уряді. Про вступлення на практику до аптики і виступлення з аптики управитель аптики повинен повідомити староство до 7 днів.

— Любов власного народу засвідчимо найкраще висилкою „Дару Просвіті" в місяці грудні.

Спізнені прохання у справі полекш за податок від нерухомостей.

Згідно з законом про податок від нерухомостей власчики нововибудуваних домів обовязані до 60 днів від їх ужиткування повідомити скарбові уряди, якщо хочуть скористати з полекші, які їм признає згаданий закон. Якщо власники занедбали 60-денний речинець і внесли пізніше такі прохання, тратять полекші за час від ужиткування домів до внесення подання. Тепер міністерство скарбу обіжником з 6. листопада 1936 р. (ч. ДУ 32554/3/36) **уповажнило директорів скарбових палат видати відповідні постанови з даруванням наслідків за недотримання згаданого речинця.** На основі цих постанов скарбові уряди відпишуть виміpені квоти податку від нерухомостей і признають податкові полекші. Одночасно міністерство скарбу доручило приспішити поладнування подань сторін з тим що, коли скарбові уряди предложать скарбовій палаті подання сторін з прихильним внеском, **скарбовий уряд обовязаний стримати чи пак обмежити екзекуцію виміреного податку.**

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Володарі, що слухали свого серця.

Конфлікт англійського короля з урядом, що боронить традиційних звичаїв і не хоче погодитись на його шлюб із жінкою неблакитної крови, нагадує неодин такий конфлікт з історії. Володарі і кандидати на престіл нераз закохавшись у жінці нижчого, некоролівського походження попадали у конфлікт із законами та звичаями. Вже сама назва „морганатичне" подружжя, яке означає подружжя короля з нерівною собі жінкою, вказує на дуже давні часи, в яких таке поняття витворилось. Одні виводять його від давнеготського слова „моргіен" яке означає „зменшити, обмежити", другі від лянгобардського, яке означає „ранній дарунок". Нарід витворивши це слово давав вислів свому поглядові, що володар повинен мати поруч себе рівну походженням жінку і діти його повинні походити в обох лініях з королівського роду.

ЯК ЦЕ БУЛО В ДАВНИНУ.

Та вже византійський цісар Юстиніян І. у 523 році оженився вдруге з Теодорою, донькою доглядача ведмедів з Константинополя. Вона причинилась чимало своєю енергією до зміцнення влади Юстиніяна.

Англійський король Генрик VIII. не церемонився ні з традицією, ні навіть із церковним законом. Він позбувався своїх жінок, як опришок і пять його жінок було звичайних міщанок (після власновільного розводу з Катериною Арагонською): Анна Болейн, Йоганна Сеймур, Анна Клев, Катерина Говард і Катерина Парр. Болейн і Говард згинули на шафоті.

Архикнязь Фердинанд, володар Тиролю, оженився у 1557 р. з донькою купця Вельзера. Австрійський архикнязь Йоган оженився з донькою почтовця, архикнязь Йоган Сальватор після шлюбу із звичайною бідною дівчиною прибрав прізвище Орта; так само архикнязь Гайнріх і його брат Ернст узяли собі жінки не із вищої „сфери". Архикнязь Карло Фердинанд оженився з донькою професора віденської політехніки Бертою Чубер, з якою познайомився на балю техніків. Він зрікся у свому імені і в імені своїх нащадків усіх претенсій до престолу. Архикнязь Леопольд Вельфлінґ оженився вперше з донькою звичайного старшини Адамовіча, а його сестра архикняжна саксонська втікла у світ із своїм учителем чужих мов. Архикнязь Франц Фердинанд зрікся престолу, щоб оженитись з графинею Софією Хотек. Смерть архикнязя Рудольфа мала теж за підклад його любов до звичайної „смертниці" прегарної Вечери.

ДАЛЬШІ ПРИКЛАДИ.

На російському престолі сиділа звичайна наймичка Катерина Алексеевна, жінка Петра Великого, довголітня його любка. Олександер II. — його нащадок зробив великий крок уперед, хоч теж не рахувався із традицією, коли у 1880 році оженився з княжною Юрієвською, не із королівського роду.

У минулому столітті данський король Фридрих VII., згіршив дуже своїх підданих, коли вибрав собі на подругу життя, модистку Расмуссен. Фридрих Вільгельм III. після смерти своєї жінки, княжни Люїзи, оженився вдруге тільки з ...графинею.

Віктор Емануель II., італійський король, покорився традиції, коли оженився з нелюбою йому архикняжною Аделяйдою, але після її смерти вернувся до своєї першої вибраної, звичайної Розіни Верчеляно, оженившись із нею.

Людвик XIV. закохався у 1653 р. у відомій красуні — італійці Марії Манчіні і хотів з нею женитись, але тодішній його міністр, кардинал Мазарен, не дозволив йому на це.

—o—

З ким міг женитися Едвард VIII.

Льондонські часописи подають цікавий спис англійських і закордонних „партій", що їх Едвард VIII. міг зробити та не хотів.

1. Леді Анна Хоп донька нового віцекороля Індій. Вона має 22 роки, брунетка, завзята амазонка і велика прихильниця танців. Так, як Едвард VIII. присвячує вона багато вільного часу добродійній праці.

2. Леді Меді Ґровс, донька вестмінстерського князя. Також любить їзду верхом і полювання. Чотири роки тому полювала в Африці на левів та поробила кільканадцять знимок диких звірят з небезпекою для власного життя.

3. Леді Анджеліка Монтеґі Даґляс Скот, також гарна брюнетка, має тепер 30 літ.

4. Леді Летіс Ашлей Кутер, донька першого графа Англії Шафтесбері. Вона весела бльондина, стрибунець, амазонка і мислива. Має 25 літ і займається літературою. Тип правдивої англійської красуні.

Із закордонних, високоуроджених кандидаток гідних стати англійською королевою вичисляють льондонські газети:

1. Грецьку княгиню Ірину, двоюродну сестру б. румунської королеви Олени. Вона доволі гарна бльондина, з синіми очима, ходила в Англії до школи. 2. Молодшу її сестру княжну Катерину. 3. Російську княжну Киру, доньку князя Кирила Володимировича. Кира є правнучкою англійської королеви Вікторії і має тепер 26 літ. 4. Княжну Олександрію Люїзу — кревнячку данського короля Християна. Їй пішло на 22 рік. 5. Княжну Фридерику Бравншвайґ Люненбурську, внучку б. німецького цісаря Вільгельма.

Що можна найти у забутій книжці.

Один римський студент фільософії ходив до ватиканської бібліотеки, шукаючи рідкі твори фільософів з 18-го віку. Одного дня замовив він собі твори давно забутого фільософа Де Ревіза. Перечитуючи стару книжку найшов він там листок із рукописом такого змісту: „Хто знайде цей листок, нехай зголоситься до суду для справ спадкових у Римі, до актів 11 ч. 162. Рим, 5. лютого 1784". Студент Лякоста звернувся до дотичного уряду з простої цікавости і там — о! диво — почув, що справді є сліди в актах, що предявник цього паперу є законним спадкоемцем Де Ревізи. Де Ревіза не мав за свого життя ніякого признання; творів його не читали. Як багатий рішив він передати своє майно першому, хто поцікавиться його творами. Більше як півтора століття чекали твори невідомого фільософа на читача. Де Ревіза залишив 300.000 лірів. Коли дорахувати до цього відсотки за такий час, то буде це міліонове майно. А проте завіщання Де Ревізи вже почали оспорювати його нащадки, які зараз знайшлись. Молодий студент фільософії дістане за свою пильність напевне якусь більшу суму, річ тільки в тому: яку і коли? Покищо він не знає, чи має надалі сидіти над книжками. Найцікавіше в усій тій свіжій історії те, що в римських судових архивах збереглись акти такої давньої справи. Видко, що в 1784 р. писали на кращому папері, ніж нині, який по кількадесяти роках розсипається в порох і що архиви римських судів не менші від ватиканської бібліотеки.

Турецькі князі просять помочі.

Канцелярія турецького президента держави одержала цими днями оригінальне, живою кровю писане прохання за грошеву допомогу, або постійну гажу. Оригінальне прохання підписали 50 турецьких князів і княгинь, які попали у важкі життєві умовини. Деякі з них походять зі султанської рідні і не мають ніяких постійних приходів. Гроші і дорогоцінности, що їх колись мали змаліли до мініма, або щезли вже давно в заставних урядах.

Один із турецьких князів, який описує своє важке життя, подає, що мусів приняти посаду портієра в Анкарі, але тому, що не мав великої фізичної сили і не міг двигати важких клунків, його викинули з посади.

Турецькі ексбаші покладаються на доброСердя президента і надіються, що він визначить їм постійну платню та дасть змогу заробляти.

—o—

І МАЛЬОВАНІ ЖІНКИ НЕБЕЗПЕЧНІ.

У Сиднеї виринув проект, щоб усунути з автомобілевих доріг усі плякати та реклями, що на них намальовані жінки. Мотиви проекту кажуть, що такі плякати відвертають увагу автомобілістів і збільшують через те нещасливі автомобільні катастрофи.

Цей дивний проект відкинули. Проти його заявились навіть два священники-єзуїти. Один із них сказав, що жінки, які сидять побіч автомобіліста неменш небезпечні для вуличного руху, як мальовані афіші, одначе нікому не прийшло на думку забороняти мужчинам їздити авто[м] у товаристві жінок.

—o—

СПАДОК КОТІЯ НА ЛІЦИТАЦІЇ.

В париській ґалерії мистецтв Шарпантіє відбулась перед кількома днями сензаційна ліцитація вартісних мистецьких творів, які були власністю відомого покійного фабриканта перфум Котія. На ліцитацію позїздились антиквари з усіх сторін, були навіть антиквари Злучених Держав. Коті мав величезне майно у мистецьких творах. Картину „Гарна Страсбуржанка" продали за 1,610.000 франків, „Зачарований острів" за 560.000 фр. Прегарний китайський килим продали за 103.000 фр. Величезні гроші заплачено теж за столову заставу Котія. За таріль, що з нього їв Фош, одна аматорка заплатила 35.000 франків.

—o—

НАЙДОРОЖЧА КНИЖКА У СВІТІ.

В Ню Йорку вийшла друком найдорожча книжка, яка колинебудь у світі появилась. Є це посмертний твір відомого полк. Льоренса який вийшов накладом американського видавництва. Цілий наклад має 12 примірників. З цього невеликого накладу два примірники передано до державної бібліотеки у Вашингтоні, а 10 примірників опинилось на книгарському ринку. Можна їх купити по пів міліона долярів за один примірник. Така ціна зовсім не відстрашує американських міліонерів від купівлі, так, що видавець надіється продати за добрі гроші всі спомини легендарного Льоренса.

ПОЧТА ДОРУЧАЄ 3,000.000 ЛИСТІВ ПРО СОЦІЯЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

Почтові офіси у Злучених Державах доручили 3,000.000 блянків роботодавцям, щоб виповнили їх та відіслали до 21. листопада до офісів Ради Соціяльного Обезпечення (Совшел Секюриті Борді). Рада Соціяльного Обезпечення має зібрати й усталити спис роботодавців якнайскорше, щоб обняти 26 міліонів їхніх робітників. На соціяльне обезпечення робітники мають платити 1 прц. із своєї платні і стількиж для них мають платити й роботодавці. За це робітники, що 1. січня 1942. року досягнуть 65 років життя будуть діставати від уряду по 10 дол. до 85 дол. місячно.

Чи ви знаєте, що...

містом, де найбільше читають ґазети, є чехословацьке „місто шевців" Злін, де містяться фабрики Баті. Кожного дня у Зліні продають 80.571 примірників ґазет. Злін має 81.5?? мешканців, значить майже на кожного мешканця випадає один часопис.

Найбільший літак у світі вибудували державні летунські заведення в Токіо. Цей літак (що має силу 700 ел. коней) може перелетіти без зупинки 13.000 км., і може забрати запас палива 900 л. на 95 годин повного лету.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

КОРОВАЙ З 1886 Р.

Небувалу несподіванку приготовило своїм гостям подружжя Конклін, яке саме відсвяткувало в Омазі (стейті Небраска) золоте весілля. Після достатньої вечері подали гостям печиво, яке всім гостям незвичайно смакувало. Господиня оповіла при цій нагоді гостям, що це печиво спекла вона сама ...ще 50 літ тому у весільний день. Чоловік і вона рішили тоді скушати це печиво лиш у дні золотого весілля. Печиво зберігали в окремій герметично замкненій коробці, з якої випомпували повітря.

За пів століття печиво, очевидно, висохло, але його відсвіжили при помочі малинового соку. Смакувало воно знаменито.

„Просвіта“ вшановує ідейну працю.

Доказом цього була панахида за бл. п. головy „Просвіти“ Івана Кивелюка і посвячення памятника на його могилі. До панахиди в церкві св. Петра і Павла станули о. крил. Лициняк, о. крил. Дзерович, парох місцевої церкви о. Дудкевич, префект Богословської Академії о. Чорняк та о. Чемеринський. За ласкавим дозволом ректора о. мітрата Сліпого співав хор питомців. Церква була виповнена по береги просвітянами, головно делеґаціями читалень, у середині був прегарний прапор читальні „Просвіти“ на Личакові.

Після тої зворушливої панахиди відбулося посвячення памятника, що його доконали при співучасти хору питомців оо. Дзерович, Лициняк і Чорняк. До численно зібраного громадянства промовив коротко голова „Просвіти“ д-р Іван Брик. Він подякував усім, що причинились до звеличення тих поминок, на тлі трагедії народу змалював трагедію особисту бл. п. Кивелюка і передав могилу в опіку дітей і цілого українського громадянства.

—o—

Набір безробітних по спеціяльних відділів.

Щоб прийти з допомогою безробітним міністерство військових справ задумує зорганізувати в зимових місяцях спеціяльні відділи „оборони народової“, до яких будуть приймати як добровольців безробітних резервістів і молодих мужчин, уроджених у роках 1916. до 1919. р. Відділи „Оборони Народової“ будуть зорганізовані лише при деяких полках піхоти, в округах охоплених найбільше безробіттям. Час служби у згаданих спеціяльних відділах буде тревати від 4 .січня до 20. березня 1937. р., себто 11 місяців.

—o—

Ще в справі „Народньої Гостинниці“.

Заява „Молодої Громади“.

На відповідь Дирекції „Народньої Гостинниці“, що появилася у „Ділі“ дня 3. XII. заявляємо:

1) Т-во „Молода Громада“ твердить і далі, що її заміти, поміщені в пресі, мали повну підставу.

2) Т-во „Молода Громада“, з рації свого складу і громадської позиції, забирає і буде забирати голос у справах громадського характеру, а цього права не може Т-ву відібрати навіть Дирекція „Народньої Гостинниці“.

3) Т-во „Молода Громада“ уважає, що ліпше діставати менший чинш від своїх нефахівців, як щороку відписувати грубі тисячі, незаплачені чужими „фахівцями“.

4) Письмо Дирекції „Народньої Гостинниці“ підтверджує наш закид, що одинока саля, відповідна на осередок українського товариського життя у Львові, буде дійсно зліквідована.

На цьому закінчує Т-во „Молода Громада“ свою переписку в пресі з Дирекцією „Народньої Гостинниці“, бо сподівається, що ця справа буде предметом розгляду Загальних Зборів Кооперативи „Народня Гостинниця“ та суду української прилюдної опінії.

За Т-во „Молода Громада“:

Ю. Шепарович, голова. **М. Бонковський**, секретар.

Слідом за амілевим алькоголем.

Коли я ввійшов у браму дому ч. 38. при вул. Перацького, почув острий запах, що нагадав мені хемічну лябораторію зі студентських часів. І я не потребував нікого розпитувати, тільки йдучи за тим запахом зайшов до нашої хемічної вирібні Мота. Власник цієї нової української станиці п. інж. Дамян Пеленський привитав мене зичливим усміхом та на мій запит пояснив, що це запах амілевого алькоголю, що його виробляють з фузлевого олію і уживають в молочарстві.

— Хочу познайомитися з нашим хемічним промислом, — кажу до симпатичного господаря.

— Е! переборщуєте, — перериває п. інж. Пеленський, — до хемічного промислу нам далеко, але намагаємось дати нашому громадянству найконечніші та практичні продукти хемічного виробу, що відіграють велику ролю в домашнім господарстві.

— Якіж це продукти? — питаю, — крім амілевого алькоголю, а він увесь час крутить мені в носі.

— Дальший продукт, — відповідає господар, — це порошок **Мота**, що його уживають до миття. Він змиває бруд, дезинфікує і відвонює. Покищо головним відборцем Моти є молочарні, але сподіваюсь, що загал скоро зрозуміє хосенність уживання цього універсального засобу, що дістав повне признання не тільки в централі нашого молочарства, але також від наукового світу закордоном.

Далі п. інж. Пеленський показує мені дві пачки в гарному опакуванні. На одній романтичний напис „**Мімі**“, на другій: „За Вас пере **Атмо**“.

— Назва приманчива, — завважую.

— Але і не перехвалена, — відповідає господар. — Мушу зазначити, що всі ці вироби випробовані і до практичного вжитку пристосовані. Порошок Мімі, якого досипається при намочуванні білля, розпускає бруд і змягчує воду. Порошок Атмо дають до виварювання білля і він то робить білля снїжно-білим.

— Яка ріжниця — питаю — між давним способом прання і цим при вживанні порошків Мімі й Атмо?

— Ріжниця така, що прання порошками дешевше і прискорене. При вживанні порошків до намочування і виварювання ціле прання триває тільки один день.

— А як ставиться наше громадянство до цього нового продукту?

— Багато ще пересудів і заскорузлости, але помалу справа йде вперед. Робимо в цілім краю спеціяльні покази прання, аранжовані фаховими пропаґаторками. Треба тільки трохи доброї волі наших господинь, треба зрозуміння і трохи віри в те, що наш продукт може бути щонайменше настільки добрий, що чужий.

Оглядаю фабрику, причому господар і його мила асистентка, дружина, дають пояснення. Всюди зразковий порядок і чистота.

Прощаюсь з господарями з приємним вражінням, що знов одна ділянка нашого промислу почала розвиватись і на наше щастя найшлася в добрих руках.

Р. П.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У Перу головна виборча комісія уневажнила вибір президента, віцепрезидента, послів і сенаторів. Дотеперішній президент урядуватиме ще 3 роки.

Польським послом у Празі став д-р Казимир Паппе, дотеперішній ґен. комісар у Данціґу і на його місце прийшов б. шарже д' афер у Празі Маріян Ходацький.

Японський ґен. консуль у Ціндао зажадав, щоби посадник замкнув централю куомінтанґу й інші огнища протияпонської пропаґанди, перепросив яп. владу, видалив з міста ворохобних корейців та покарав міських урядовців, що агітували проти Японії.

Большевики арештували німецького громадянина інж. Мецнера.

Монгольські провідники з князем Теванґом заявили через радіо, що вони змагають не до відірвання Внутр. Монголії від Китаю, лише до адміністраційних реформ.

У фінляндській столиці Гельсінґфорсі відбулися міські вибори. Соціялісти і консерватисти зискали по одному мандаті, шведи і ліберали втратили по одному.

У СССР секретар комуністичної партії московської округи Хрущов сильно заатакував Німеччину, Японію й Італію.

Швайцарський уряд приняв закон про оборону держави, якого вістря звернено проти комуністичної пропаґанди.

Литва розписує небавом внутрішню позичку, щоби покрити видатки на дозброєння, суспільну обезпеку, шкільництво і розбудову пристані Клайпеди та її сполуки з Ковном.

З відчитової салі.

„Академічні Вечорі“. **Я. Пастернак:** Археольоґічні джерела української історії. Саля „Української Бесіди“ у Львові, 6. XII.

Прелеґент дав першу у нас спробу завернути українську історію на підставі археольоґічних даних від найстарших літописів узад аж у далекі доісторичні часи. У тій ціли перейшов спершу коротко ті доісторичні памятки на наших етноґрафічних землях, що до них є деякі підстави звязувати їх із праслов'янами, в тім і з предками нинішнього українського народу.

І так під увагу приходилиб, починаючи ще камяною добою, культури: надбужанська (V—III тисячліття до Хр.), трипільська (2500—1500 до Хр.), висоцька (800—500 до Хр.), скитів-орачів (VI—II ст. до Хр.) та пізно-римських тілопальних могил (III—IV ст. по Хр.). Перші вже зовсім певні сліди наших предків виступають у тілопальних могилах IX—X ст., а почавши від княжої доби про заняття сьогоднішньої української території нашими предками говорять уже перші літописи. Одначе їх вістки часто даються тяжко льокалізувати в терені і самі вони дуже скупі, так що тут одинока археольоґія може дати ближчі пояснення до них дотично величини заселеного простору, розміщення окремих племен та їхньої культури. До цього причиняється головно досліджування городищ та могил.

Вкінці прелеґент підкреслив пекучу потребу систематичних археольоґічних розшуків за старовинними памятками української історії й культури, зокрема за тліними останками наших князів, гетьманів, церковних достойників та інших визначних осіб, щоб дістати сильні, тривкі джерела для нашої історичної традиції, як дуже важного чинника у життї кожного народу.

Відчит був ілюстрований багатьома світлинами цікавіших памяток нашої старовини.

НОВИНКИ.

— **Традиційні Андріївські Вечерниці** відбудуться дня 12. XII. 1936. в салях Народнього Дому заходом Львівської Філії Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодю. Веселі несподіванки, багата програма. Участь беруть: Л. Кривіцька, Орлян, Поліщук і жіночі ревелерси. Початок в год. 9-ій. 3225

— **В четвер 10. XII. Продовжена година** в інст. танків „Хоровід“. Початок в год. 6. веч. Музичний провід Ябцьо. Гостям раді.

— **Зима й діти.** Зимова пора позбавляє дітей не тільки сонця, але й не позволяє користати з чимало родів поживи, багатої у потрібні головно дитячому організмові вітаміни. Тому при виборі поживи слід памятати, що пастеризоване молоко є ідальним кормом, бо не тільки має майже всі потрібні нашому організмові складники, але й не позбавлене є для здоровля необхідних і цінних вітамін, що затрачуються при праженню молока. У нас, як відомо пастеризоване молоко продає Маслосоюз, яке пастеризує при помочі наймодерніших пастеризаційних урядження.

— **Засідання Етнографічної Комісії НТШ** з показом етнографічного фільму Ю. Дороша відбудеться у четвер 10. ц. м., год. 18. у Музею НТШ.

— **Т-во дозорців і домової прислуги „Воля“** у Львові уладжує в неділю 13. ц. м. в день іменин Високопреосв. Митрополита Андрея Шептицького у своїй домівці при вул. Краківській ч.

з святочну академію. Початок год. 17. Дохід призначений на зимову допомогу для бідних членів т-ва. Численна участь українського громадянства бажана.

— **Промоція.** В Карловому університеті в Празі відбулася 27. листопада ц. р. промоція п. Евгена Цегельського на доктора фільософії з ділянки музикольоґії. Це перший українець скрипак, що осягнув ступінь доктора фільософії.

— **Докінчення зборів в адвокатській палаті у Львові** відбулося минулої суботи у польськім „Соколі" при участи понад 500 адвокатів. Перед вибором комісії частина адвокатів поляків покинула салю. При доповняючих виборах вибрали: до Начальної Ради — д-ра Т. Янішевського і проф. унів. д-ра Ю. Новотного; до адвокатської ради: **д-ра Л. Ганкевича,** д-ра Аксера, д-ра Хотінера, д-ра Доґілевського, д-ра Ляндесберґа, д-ра Равича і д-ра В. Руґа; до дисциплінарного суду: **д-ра Лужецького** (Стрий), д-ра Лявфера (Станиславів), д-ра Лісса і д-ра Немкевича — обох зі Львова.

— **Важне для тих, що їдуть до Арґентини.** У звязку з розпорядком арґентинської влади про нову процедуру вироблювання „пермісо десембарко" треба тепер в Іміґраційній Дирекції у Бyенос Айрес складати всі особисті документи леґалізовані спершу арґентинським консулятом у Варшаві, внаслідок чого до консуляту напливає щораз то більше справ до леґалізації. Багато є випадків, що петенти звертаються безпосередньо до консуляту. Вони надсилають до леґалізації документи, які не були раніше увиродостойнені в дотичних польських установах. Треба знати, що леґалізацію переводить Еміґраційний Синдикат. Це значно зменшить число леґалізаційних справ невластиво і безцільно присиланих до консуляту.

— **Перерви в обезпеченні та емеритальні управнення.** Тому що загал членів суспільної обезпечальні не визнається ясклід щодо впливу перерв в обезпеченні на емеритальні управнення, управа цієї установи пояснює: На випадок перерви в емеритальному обезпеченні умового працівника, яка тревае не довше ніж 18 місяців, емеритальні обезпечення цього працівника важні дальше. Якщо перерва в обезпеченні тревае довше ніж 18 місяців, емеритальні управнення кінчаться з винятком: 1) безробіття, коли працівник предкладав що пів року відповідній владі свідоцтво, що стверджує неможливість знайти відповідне заняття; 2) недуги, що унеможливлює зарібкову працю; 3) побирання обезпеченевої ренти і 4) військової служби. В наведених випадках емеритальні права, вигаслі наслідком перерви в обезпеченні, можна привернути. А саме привертаються ці права, якщо: 1) після перерви, що тревала не довше як 5 літ, працівник перебув у відновленім обезпеченні бодай 12 складкових місяців, 2) після перерви не довшої ніж 10 літ — 24 складкові місяці, 3) після перерви не довшої ніж 15 літ — бодай 30 складкових місяців. Після перерви в обезпеченні довшої ніж 15 літ емеритальні управнення, набуті перед тією перервою, не можуть бути перервані. Якщо перерва в обезпеченні тревала понад 3 роки, а обовязок нового обезпечення мав би повстати тоді, коли працівник скінчив 60 літ життя, тоді всякі евентуальні управнення, що випливають з попереднього обезпечення, вигасають.

— **Львівська хроніка.** Міністерство промислу і торговлі призначило директором торговельно-промислової палати у Львові д-ра М. Ясінського, який дотепер лише заступав директора. — При вул. Пулавського ч. 11 впав до мидниці з кипячою водою 5-літний хлопчик К. Пясецький і тяжко попарився на незадовго помер. — Поліція арештувала А. Круковського, емер. залізничого радника при вул. Сенаторській ч. 6 та його приятельку кравчиню Г. Слівінську у звязку з аферою у залізничій дирекції у Львові. — В ресторані при вул. Замарстинівській ч. 58 дійшло до бійки між Т. Пестом і А. Кранцом, в якій взяли участь теж їх товариші. Підчас бійки тяжко ранили Пестову та А. Кранца.

— **Краєва хроніка.** У Камінці Струмиловій застрайкувало 18-ох масарів тому, що староство не погодилося піднести ціни на мясо і солонину. — У Ягольниці (Чортківщина) завели електричне освітлення вулиць. — Між Станиславовом і Городенкою курсуватимуть небавом державні автобуси. — Станиславівська поліція арештувала Миколу Кулика, що убив Гаврила Костюка, з яким його жінка зраджувала його. — В Сихові умово недужий М. Сковрон убив ножем свого брата Леонарда. Вбивника арештували. — Олександер гр. Дідушицький з Ляхович Подорожних виїхав бричкою на прохід. У селі Нове Село коні сполошилися з невідомої причини, бричка перекинулася до рова, гр. Дідушицький потовкся, один кінь згинув, другий тяжко покалічився. У селі Миловичі невідомий шофер, який їхав самоходом зі Стрия до Болехова, наїхав на фіру Й. Феснера з Болехова. Підчас зудару кінь поломив собі ноги, візник вирятувався. Поліція шукає за шофером.

— **Зїзд психіятрів** почався минулої неділі в Люблині при участи 150 найвизначніших лікарів з Польщі. Дальші наради відбуватимуться від понеділка в Холмі у психіятричнім шпиталі.

— **Грошеві зловживання в ендецькій партії.** В бюрі польської народової партії в Лодзі викрито грошеві зловживання і дефравдації, яких допустився один член управи. Справу спрямовано до прокуратури.

— **Допомога для жидів.** Федерація польських жидів, що перебувають в Америці, вислала до Польщі 15.000 долярів. Разом з висланими недавно грішми це дає 65 тисяч долярів. Гроші зібрано для бідного жидівського населення в Польщі.

— **Присуди за залізничі катастрофи.** Московський суд розглядав справу залізничої катастрофи, що склалася 8. м. м. на шляху Зитва-Лазарево. Катастрофу спричинила залізнича обслуга що робила службу в пяному стані. Машиніста Фатєєва засудили на кару смерти, інших службовців від 2 до 8 літ. Розглядано теж катастрофу пасажирського потягу на стації Борщево московсько-київської залізниці. Завинили теж всі залізничники, яких засуджено на вязницю від 5 до 10 літ.

— **Нагороди за найкращу управу ріллі.** Мусоліні роздав грошеві нагороди на загальну суму 2 і пів мілионів лірів рільникам, що вийшли з признаниям на конкурсі за найкращу управу ріллі. Між нагородженими є 13 священиків.

— **Німці живуть щораз довше.** Німецький статистичний уряд оголосив статистичні дати, що торкаються смертельности німців в останніх роках. Цифри стверджують великий спадок смертности німецького населення, що спричиняє одночасно продовження літ життя. Пересічний вік для мужчин і жінок в роках 1932—4 випадає на 6 літ, коли в роках 1924—26 був на чотири роки менший.

— **Шпигунська афера в Льондоні.** З одного приватного самоходу в Льондоні вкрали таємні документи і папери, які торкалися міністерства летунства і фабрики літаків у Брістолі. Тайна поліція веде енерґійне слідство, шукаючи за паперами і справниками.

— **Ґрипа панує.** Скількість захорінь на ґрипу збільшується разом з обнижкою температури та з зростом непогоди. Це час найбільш сприятливий для простуди, яка часто перебражується в ґрипу. Коли вживатимемо відповідних засобів можна запобігти простуді або вилікувати її в зародку. Успішним, нескладним і приємним у смаку ліком є оригінальні пастильки Вальда, відомі і поручувані найбільшими лікарськими авторитетами на цілому світі. Це є знаменитий засіб на нестерпний кашель, прикру хрипку і всілякі прояви простуди. Pastilles Valda хоронять перед небезпечною грипою, а прецінь легше є запобігти недузі, ніж вилікувати її.

—o—

Останні вісти.

ТАЄМНИЙ ЛІТАК ВИЛЕТІВ З ЛЬОНДОНУ ДО КАНН.

ЛЬОНДОН, 8. 12. ПАТ. З летунського майдану відлетів до Канн (де перебуває п. Сімпсон) спеціяльний літак з трьома пасажирами.

Перед Форт Бельведер заїхав нині в полудне самохід князя Кенту; не знати хто в ньому сидів, бо вікна **були заслонені.** Рано приїхав з Льондону до Форт Бельведер військовий мотоциклист, доручив королівському секретареві якісь папери та відїхав з іншими паперами.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПІД КОРОЛІВСЬКОЮ ПАЛАТОЮ.

Перед королівською палатою гурт „чорних сорочок" уладив демонстрацію, співаючи націон. гимн; поліція з трудом розігнала маніфестантів.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ Й ГАРМАТИ БОМБАРДУЮТЬ.

МАДРИД, 8. 12. ПАТ. Нац. літаки збомбардували Ґвадаляхару, 20 осіб згинуло, багато будинків зруйнованих.

МАДРИД, 8. 12. Авас. 23 нац. батерії почали знову сильно бомбардувати Мадрид; які шкоди покищо невідомо. Нац. війська збомбардували Ескуріяль.

ПАПА ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЗДОРОВЛЯ.

ЧІТТА ВАТІКАНО, 8. 12. ПАТ. Лікар ствердив нині рано, що стан здоровля Папи поправився. Можливо, що Папа зможе на кілька годин встане з ліжка.

ЯПОНІЯ ПОГРОЖУЄ, КИТАЙ УСТУПАЄ.

ТОКІО, 8. 12. Домеї. Міністр війни заявив у пресовому інтерву, що Японія готова на всякі кроки, якщоб японським громадянам або їхньому майну в Китаю грозила небезпека.

Японсько-китайський інцидент у Сінґтао полагоджений. **Кит. влада уступила перед японськими домаганнями** м. ін. замкнула бюро куомінтанґу. Японські моряки почали евакуацію міста.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ СТУДЕНТІВ.

У місцевості Ст. Жан ель Рей (Бразилія) 30 матуристів вибралося на прогульку. По дорозі захотіли відфотографуватися на ланцюговому мості над р. Карандаш. Нараз міст, обрахований для тягару 4.000 кг. урвався і всі студенти із висоти 35 м. упали в водяне провалля. 23 ученики врятувалися чудом, а 7-ох схопила вода. Учитель тих учеників о. Герберт із розпуки збожеволів.

—o—

З концертової салі.

ВАНДА ЛЯНДОВСЬКА.

Найвизначніша сьогоднішня клявесиніст-ка влаштувала неабиякий пир виконанням най-кращих творів із свого репертуару. „Її" Рамо, Куперен, Бах, Дакен — це архитвори стилево-сти й естетичного субективізму. „Італійського Концерту" і „Фантазії" Баха слухали ми в-нових, невідомих творів. Небезпеку, яка ле-жить у самій технічній структурі клявесену, що в скорих темпах легко зробити з кожного твору „музичну табакерку", а в повільних, при неможливости продовження звуку, легко вве-сти в тягучість і ...нуду — ці небезпеки Лян-довська оминає незвичайним талантом опер-вання обома клявіятурами і реґістрами кляве-сену. І на фортепіяні грає вона „клявесиново": цього доказом соната Моцарта, викона-ажурним, „зверхнім" ударом, з мінімум педа-лу, з чудовою прозорістю клявесену. В рідкість — незабутній вечір великої артистки. Ар.

—o—

З опери.

ЛЮЧІЯ З ЛЯМЕРМУР.

Теорію Айнштайна про релятивність мож-на би вповні пристосувати і до ...опери, чи до опер. Виставлена вперше саме 100 літ тому — в р. 1835-ім — „Лючія з Лямермур" Доніцетті була великим тріюмфом автора й тодішнього оперового театру — і таким залишилася вона довгі десятки літ минулого століття. Сьогодні... Сьогодні „Лючія" є клясичним прикладом оперового страхіття, „старої" опери в найгіршому розумінні цього слова, себто драматично-музичного твору, якого драматичність подобає — для нас сьогодні — на фарсу, а музичне оформлення дії є конґльомератом суперечностей і нісенітниць. Уявіть собі: сцена божевілля, один труп за кулісами, в руці божевільної героїні ніж, з якого капає кров — а музика? Веселенька, погідна, мажорна, з фіорітурками, кольоратурками і т. п. Взагалі в цілій опері, коли тільки почуєте орхестру „на весело" — це значить, що на сцені відбувається щось трагічне: якийсь труп або бодай якесь зломане серце... Ще 50 літ тому, коли Вагнер і Верді були до деякої міри „новаторами", оперова публика реаґувала з повною повагою на всі ці „Лючії", „Фаворити", „Лінди з Шамуні" чи „Люкреції Борджії" — тим паче, що їх вистави були тоді якнайтісніше звязані з виступами таких співаків, як Патті, Малібран чи Маркезі. Сьогодні може й можна би слухати „Лючії", колиб у ній виступали якісь феномени співочого мистецтва; але в іншому випадку...

П. Міньон Спенс, американська співачка, задля якої витягнено у Львові „Лючію з Лямермур" з тіней забуття і театральної бібліотеки, має маленький, малесенький голосок нецікавого тембру. Орудує ним досить уміло — але й тільки всього. А „досить" — це часами за мало... Інтонація часто нечиста. Гарна зовнішня появa. Під оглядом сценічної гри приємно відбивала від решти партнерів. В цілости — її кваліфікації ніяк не оправдували „премієри" „Лючії". Одинокий, що в цілій опері був на своєму місці у всіх подробицях — це **Враґа,** про якого високу акторську інтеліґенцію і співочу культуру я мав уже нагоду писати з нагоди його виступів у більших і цікавіших партіях, як остання. Голосово приємний **Тисяк.** Усім іншим — хай Бог простить. Я — не можу. Ар.

—o—

З театру.

Великий Театр: „Гассан і його золота дорога до Самарканду“, песа на 11 яв Флетчера.

Є це напів фантастичне видовище, запозичене з „Тисяча й одної ночі“ на тему любовних терпінь бідного вуличного цукорника Гассана, який припадково спасає життя Гарун-аль-Рашидові і стає його приятелем. Сцени у цій песі англійського драматурга дуже нерівної вартости; одні майже зовсім зайві, другі приваблюють око барвистою обстановою, інші, наче клаптики із сильної драми або сензаційної кримінальної песи, що лоскоче піднебіння невибагливого глядача.

До цієї песи подбала управа театру за гарні декорації, стилеві, приємні для ока, багаті та різноманітні. На жаль, брак рухомої сцени приневолює глядачів вичікувати довго на кожну зміну і вся вистава тягнеться за довго.

Вибрав її на свою ювилейну виставу симпатичний артист І. Гутнер у 30-ліття сценічної праці. Ювилят має широку скалю роль, від сильно драматичних історичних повістей до погідних і фарсових. Такі його виступи як у „Людях у готелю“, у „Музичних іграшках“ і „Грубих рибах“, дали найкращу міру його таланту.

М. Р.

З кіна.

Кіна „Коперник“ і „Марусенька“: „Антоні Адверс“.

Це дивне прізвище взяте із англійського слова „адверсіті“, щоб означити супротивности долі, які зустрічав на свому шляху герой від хвилини своїх народин. Родиться молодий Антін як син еспанського ґранда; батько підкидає його під сиротинець після смерти своєї молодої дружини, яка тільки формально була його жінкою. Бачимо дитячі роки малого сироти у монастирі, пізніше молодечі в торговельній фірмі багатого італійського купця та поодинокі щаблі його карієри. Життя Антона Адверс складається з цілої низки інтриґ і авантурних пригод. Він виїжджає до Гаванни та до Африки, попадаючи у крутіж торговлі невільниками. Фільма зроблена на підставі повісти Аллени, що нагадує наполовину такі повісти як Діккенса „Великі сподівання“ і Дюма „Ґраф Монте Крісто“. Виведена вона дуже гарно, з величезною затратою енерґії та коштів, із дуже добрими артистами. Головну ролю грає Фредерік Марч, його партнерки — Олівія Де Гавіленд та Аніта Люіз. Дуже цікаву креацію створив Кльод Рейнс. Песа дуже цікава, але дуже довга і томить надміром картин.

Кіно „Атлянтік“: „У тіні самотної сосни“.

Фільма із американських пралісів, що зображує боротьбу піонірів у середовищі завзятих селян, привязаних до традиційних форм життя. У цьому середовищі панує ще право пястука та кровавої помсти. Молодий завзятий юнак, що не лякається ворогів ні пересудів, іде на всі небезпеки. Фільма дивним дивом не дотримується обовязкового „геппі енду“, а дає сцени повні траґізму із трупами. Головну ролю грають Сільвія Сідней і Мек Мюрей.

Читайте „Діло“!

✝ Посмертні згадки.

Ярослав Возьний, студент III. р. фармації львівського університету, голова секції фармацевтів при „Медичній Громаді“, член т-ва „Основа“, помер 5. ц. м. в 25 р. життя. В. И. П.

Гнат Бобанич, емер. управитель школи в Синевідську Нижнім, б. член Виділу філії Т-ва Просвіта в Сколім і інших товариств помер дня 25. листопада 1936 р. в 85. році життя по короткій, важкій недузі. Похорони відбулися в Синевідську Нижнім дня 26. листопада ц. р. в год. 10. рано при великім здвизі народу.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Вистава „Чумаків“ Карпенка-Карого в державній гімназії з українською мовою навчання, вул. Л. Сапіги. Істнує при цій гімназії учнівський драматичний гурток ім. Карпенка Карого. Остання його вистава це не його дебют; в останніх роках давав він комедії Гоголя та Коцебу, тепер вибрав дещо поважніше, а саме одну із пес свого патрона. Нелегко виставити „Чумаків“. Майже ніхто з нас зроду не бачив чумаків, мало знаємо про їх побут, тимто їх звичаї та поведінка навівають на нас майже екзотичний чар. Якже-ж відтворювати побутову песу з усіма вірними подробицями буденного життя? Молоді артисти дали собі дуже добре раду із важким завданням. Передовсім мали добру характеризацію так, що не можна було пізнати у старших дієвих особах — молодих виконавців. Народня мова виходила совсім гарно і подекуди навіть жести були відповідно заокруглені. Дуже добре було передане темпо комедійної інтриги, не занадто повільне, либи, на це можна собі дозволити в огляду на героїв песи повільних чумаків, але не з огляду на сучасного глядача. Найбільші труднощі робила молодим артистам маленька сцена, де не можна розвернути дії на дві „партії“ і де дієві особи часто мусять наступати собі на пальці. Обстанова сцени приготовлена дбайливо, творила вірне побутове тло. Не хочемо вичисляти зокрема виконавців, щоб не скривдити когонебудь із тих, яким припали дрібні ролі і неодна з тих менших роль була так само бездоганна, як передові. Вся рідня Хоми та „Соломона“ мала якнайкращих представників. Найкращою мірою гри виконавців було те, що в відповідних моментах деякі фрази та звороти находили відгук на салі. Провідникові та режисерові гуртка треба висловити повне признання за успішний виступ.

ТЕРНОПІЛЬ.

З нагоди 60-ліття заснування філії „Просвіти“ (1876—1936) відбудеться в неділю 13. грудня п. р. в салі „Міщанського Братства“ святочна академія. Початок в год. 12. вполудне.

Вистава мап проф. д-ра Кубійовича в Тернополі. Заходом філії „Просвіти“ в Тернополі відкрито 6. п. м. виставу картографічних праць проф. д-ра Кубійовича. Виставу відкрив голова філії „Просвіти“ в год. 12. вполудне в салі „Української Бесіди“. Реферат про життя й працю українського народу виголосив проф. Кубійович. Вистава тревятиме до 12. грудня, відвідувати її можна кожного дня від 9—18 год.

Концерт у честь С. Русової. Українське громадянство м. Тернополя віддало честь многозаслуженій діячці Софії Русовій. Завдяки енергійній діяльности філії „Союзу Українок“ і співучасти культурно-освітніх товариств Тернополя відбувся дня 4. п. м. у салі „Міщанського Братства“ концерт у честь Ювилятки. Реферат про життя і працю Софії Русової виголосила п-і Ассентій. Орхестра Муз. Інст. ім. Лисенка під управою проф. Безкоровайного відограла вязанку стрілецьких пісень. Хор „Міщанського Братства“ „Кобза“ і хор фабрики „Калина“ відспівав кілька народніх пісень. З питомою собі ніжністю і глибоким відчуттям виголосила Р. Романюківна вірш „Софії Русовій“. Концерт залишив глибоке враження.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Н. Королева: ІНАКШИЙ СВІТ. Екзотичні оповідання. Львів 1936. Бібліотека „Дзвонів“ ч. 16, стор. 182, 8°. Обгортка В. Цимбюка, ініціяли В. Королева-Старого.

„ШЛЯХ МОЛОДІ“. Календар для дорослу на 1937 рік. Зредагували: м-р Володимир Калинович, інж. Андрій Пясецький та Евстахій Струк. Накладом журналу „Шлях Молоді“. Львів 1937. Стор. 118 + календарна частина + оголошення. Формат 8°

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, грудень 1936. Р. IX. Ч. 12. Зміст: Грудень — місяць „Просвіти“. — І. Крипякевич: Військо Ярослава Мудрого (2 обр.). — Стр.: Електричність і простуда. — Юра Шкрумеляк: Великий князь (вірш — на закінчення свят на честь Ярослава Мудрого). — Із Святоандріївських звичаїв та вірувань (Калістрат Добрянський: Старосамбірщина. Марійка Садівницька: Село Боришківці). — Володимир Савченко: Значіння війни в житті народів. — Ярослав Волошин: Світильний газ (4 обр.). — ж.: Фотографування теплом (2 обр.). — Стр.: Клин клином вибивають. — Михайло Совевицький: Слідами Олімпіяди (8 обр.). — Г. Бобяк: Яблука. — Борис Кудрик: Перший творець національної опери (з приводу 150-ліття смерти Карля Марії Вебера — 1 порт.). — Р. Крохмалюк: Життя в найнижчих температурах (2 обр.). — Д.: Полювання на китів. — Франц Коковський: Старовинна церква в Ліську (1 обр.). — Стр.: Чому в березя біла кора. — Я. М. Береза: В олірні (4 обр). — З. Я. Федьків: Анархізм і його прихильники. — зв.: Фаховий курс провідників Читалень у Жидачеві (1 обр.). — Е. Жарський: Як зимують наші ростини (2 обр.). — Антін Лотоцький: Дорога колись і тепер (7 обр.). — Володимир Гумецький: Скирта. — Володимир Багагура: Діти-бурдаки. — Ярослав Рудницький: Звідкіля пішли назви частин світу? — Е. Жарський: 25-ліття Українського Пласту. — Ті, що від нас відійшли (Володимир Перец. Яків Кривицький). — Бібліографія. — Нові книжки та журнали.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, листопад 1936. Р. XXXI. ч. 11. — Зміст: Х.: На двох фронтах. — Роман Лісняк: Слава Пресв. Богородиці у наших богослуженнях. — о. Донат Новицький: Нічю на Соловецькім Кремлі. — о. Г. Костельник: Любов ближнього, її основи і функції. — о. О. Кміт: За розвиток релігійних установ. — о. Володимир Толочко: Похорони холмського уніятського епископа Калинського. — Х.: З голосів преси. — Всячина.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСТНИК, неперіодичне видання. Львів, грудень 1936. Ціна 70 сот.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, липень-серпень 1936. Р. VI. Ч. 6—8.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, грудень 1936. Р. XVI. Ч. 4.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Ілюстрований місячник. Львів, грудень 1936. Р. XI. Ч. 12.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів 29. листопада і 6. грудня 1936. Р. XVI. Ч. 48 і 49.

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Львів, жовтень 1936. Р. III. ч. 10.

СЛУЖБОВИК. Львів, листопад 1936. Р. XIV. Ч. 11.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 9. грудня 1936.

Відень (506.8) 17.05 Сучасна музика. 19.30 Пори року, ораторія Гайдна, бл. Шуман сопран, Калєнборґ тенор, Альзен бас, хор. 22.20 По-віденськи веселі мельодії. **Кошиці** (259.1) 18.15 Словацькі нар. пісні. **Прага** (470.2) 20.05 Симф. концерт. 21.40 До життя. Шкові пісні, 22.15 „Ламфінарнасо“, оп.-балет Везія. **Париж** (1648) 12.00 Орх. концерт. 17.00 Сп. реситаль, 21.00 Форт. реситаль. 21.45 „Море“ драма Жідієна. **Білгород** (437.3) 17.40 Нар. музика. 20.30 Година гумору. 22.30 Танкова музика. **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 16.45 Три віртуози: Серґ. Рахманінов форт., Ґельшор віольонч., Сентґеорґі скр., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика. 15.30 Солісти: спів. скр., форт., 20.10 Розр. музика. **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 18.00 Легка музика. 19.00 Вок.-муз. концерт. 20.45 Веселі віденські мельодії. **Будапешт** (549.5) 12.05 Сп. реситаль. 12.56 форт. реситаль. 17.30 Циганська музика. 19.00 Естонсько-мадярський концерт. 21.50 Соната на скр. і форт. **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика. 12.40 Орх. Концерт. 21.00 „Фальстаф“ оп. „Верді“. **Рим** (420.8) 19.45 Легка музика. 20.40 Симф. концерт. 22.40 Танкова музика.

Четвер, 10. грудня 1936.

Відень (506.8) 17.30 Сп. реситаль А. М. Гавшільд бас-барит., 19.30 Концерт мужхору. 20.20 „Сафо“ траґ. Ґрільпарцера. 22.20 Скрипка. **Кошиці** (259.1) 17.15 Для Закарпаття, нар. пісні. **Прага** (470.2) 1.55 Скрипка. 18.00 Муз. авд. для дітей. 20.50 Симф. концерт. **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Орх. концерт. 18.00 Театр Уяви. 21.00 Віольончеля. **Білгород** (437.3) 20.00 Нар. пісні. **Берлін** (356,7) 10.00 Нар. пісні Брамса та Реґера, солісти. 20.10 Вечір

гаик. музики, тріо форт., спів, **Кеніґс-вустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Віольончеля, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.30 Орх. концерт, **Будапешт** (549,5) 13.30, 21.55 Циг. музика, 19.00 Сольо на тарогато, 19.30 „Венус із Мільо“ оп. Ґубая, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 12.40 Розр. концерт, 17.15 Вок. концерт, 20.40 „Ле падрона дель мондо“ ком. Бевілякга, опісля орх. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Солісти, Дж. Переа Лябія сопр., віольонч., 19.45 Легка музика, 21.00 Трансмісія в Больонії: „Гімельда“ оп. Ґецціна.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Як це буває в грудні, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Народні мельодії, з гр. пл., 12.40 Ранішній денник, 12.50 Гигієна зимового одягу, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Еспанська пісня з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Балетова музика з гр. пл., 16.10 Історичні загадки для старших дітей, 16.30 З великої естради, гр. пл., 17.00 Відчит, 17.15 Концерт кавалерійської орх., на вступі промова ген. Венява-Длуґошевського, 17.50 Гутірка з Ад. Міцкевичем, фікційне інтерв'ю, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Юрандів хор у своєму репертуарі, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Молодь і хліборобські школи, 19.00 „Гріхи дитинства“, фрагм. із Б. Пруса, 19.20 Словно-муз. авд.: Музика Кореллі, Бокеріні і ін., сцени з комедій Моліера; смичк. квартет, сольо, спів, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена: гутірка, фортепіян, Шлемінська сопран, 21.30 Квінтет на дві скрипки, дві альтівки, віольончелю, 22.10 „Містер Флік ратує ситуацію“ легка муз. авд., 22.40 До танку грає мала орхестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Четвер, 10. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюд. шкіл, хор, орх., спів, форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Від чого зачинати в господарстві свіжо скомасованім, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Орхестра, 15.55 Куток гумору, 16.00 Пуччіні: „Тоска“, з гр. пл., 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дітей, 16.35 Орх. концерт, 17.00 На сусп. інтервю, 17.15 Камер. концерт, 17.50 Про книжку Ґольдшмідта: „Вступ до науки про життя“, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спіговий комунікат, 18.12 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Воля та організація. (На марґінесі XIX. ст. Русселя), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Треті й останні двері“ І. Моравської, 19.35 Годинка у Відні, Збоїнська-Рушковська сопр., форт., 20.30 Програма незалежности тому сто літ, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сильветки польських композиторів: Вит. Малішевський, орх., форт., спів, 22.00 Опереткова музика, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 90.05, 89.62, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 289.25 — 287.55, Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.06—25.90, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.88 — 120.90, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.00 — 24.50, Марки фінл. 11.49 11.00, Марки нім. 122 — 116, Шил. австр. 94.00—93.00. Марки нім. срібні 120 —114.

Акції.

Банк Польський 107, Цукор 29, Вугіль 15.50, Лільпоп 14, Норблін 61, Островець 27, Стараховичі 34.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, 2. ем. 65, 5 конв. 61, 50, 4 прем. дол. 47, 47;75. 7 стаб. 468. купон 72.59.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. БГ 41.50—44. 4 прц. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прц. ТКЗ. 46—49, 4 прц. БҐК. 60—65, 4 і пів прц. БҐК. 61—64. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 44—45.

Долярівка 46 — 48, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

Збіжжя.

Львів, 8. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Висівки житні	11.00—11.25
Макухи ріпакові	15.50—15.50
Макухи льняні	19.00—19.00

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 8 ц. м.

Ціни за 100 кг. зюзом, льоко вагон-станція заладовання:

	льоко ст. заладов.
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.25—21.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.25
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.00—18.10
Овес легко залощ. 444	13.25—13.50
Овес не залощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конопл. сімя	32.00—32.25
Соняшникове сімя	32.25—32.50
Насі льняну 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різеп“ руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафована	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подешевіла на 25 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція на загал вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 8. грудня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	5.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл. добре умясені, повногрудні	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без напинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

У Приватній Українській Гімназії С. Міляшкевича в Кремянці вакують посади учителів: 1) учителя фізики (навчання в українській мові) й географії (навчання в польській мові); 2) Учителя руханки і ручних праць. Вимагається повні кваліфікації. Кандидати повинні зголошуватись листовно до Дирекції Гімназії. Адреса Гімназії: Кремянець ул. Перацького 28.

Дирекція Гімназії.

3201 3—3

КОНКУРС.

Рада Філії Т-ва „Сільський Господар“ у Збаражі прийме з днем 1-го лютого 1937 р. Інженіра-агронома. Зголошення із даними про відбуту практику слати на адресу: Д-р Павло Таращук, Збараж. Неприняті зголошення залишуться без відповіді. 3203 3—3

КОНКУРС.

Український Народний Банк у Збаражі прийме з днем 1. січня 1937 р. урядовця добре обізнаного з банковими справами. Зголошення враз з інформаціями про відбуту практику вносити до Дирекції Банку до дня 15. грудня п. р. Кавція вимагана. Платня за умовою. Неприняті зголошення залишуться без відповіди. 3212 3—3

Нові форми господарської співпраці. На цю тему виголосить реферат інж. Микола Дерев'янко в середу 9. п. м. год. 16. заходом У. Технічного Товариства і в його домівці. 3222

Подяка.

Прибиті важким горем по втраті Мужа, Батька і Діда, бл. пам. ГНАТА БОВАНИЧА, емер. управ. школи в Синевідську Нижнім, що помер д. 25. листопада 1936 р. складаємо щиру подяку усім тим, що поспішили нам з поміччю і потіхою, або своєю присутністю причинилися до звеличання похоронного обряду. Найперше дякуємо Д-рам Пробстови і Врецьові, що спішили із своєю фаховою поміччю в часі недуги і підтримували Покійника в останніх годинах життя. Дальше дякуємо Високодостойному Духовенству, а саме: о. Совітникови Левинському з Синевідська Вижного, о. Еліяшевському, місцевому пароховн, о. Карпинському з Труханова і о. Проф. Притуликови зі Сколього за відведення Покійника на місце вічного спочинку. Зокрема дякуємо о. совітникови Левинському за відправу Служби Божої, о. Еліяшевському за відправу Парастасу над тілом Покійника і за прощальне слово при виносі тіла. Дякуємо Вп. Пану Д-р Закшевському, начальникові суду у Сколім, Вп. Панам суддям Коляшковському і Д-р Речуцькому, Вп. Пану Д-р Лоєкові, реєнтові в Сколім, Вп. Пану Д-р Булакові адвокатові в Сколім і М-р Ценкові і всім іншим Вп. Паням і Панам, що не жаліли ні коштів ні труду, але прибули на похорон. Дякуємо Вп. Панам Директорам Гаврапови, Бережницькому і Кульмакові, що віддали останню прислугу Товаришеві; дякуємо Вп. Громадянам Синевідська Вижного і всім Вп. Громадянам Синевідська Нижного, що взяли громадно участь у похоронах свого Громадянина і Учителя. Дякуємо Вп. Панам Кульмакові і М-р Ценкові за надгробне слово і вкінці дякуємо Вп. Громадянам Собкові Михайлові, Кравцеві Гриневі та його синам Пилипові і Стефанові за те, що заопікувалися похороном і занялися упорядкуванням похоронного походу. Всім їм, нехай Всевишній заплатить своєю святою Ласкою!

3224 **У жалю залишена родина.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.